

Κ. Καραθεοδωρή
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Α.Ε.

Κ. ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ- ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

**Ωρίμανση του έργου: Ανάπλαση πλατείας Ελευθερίας και
διαμορφώσεις περιβάλλοντος οδικού δικτύου**

Αρχιτεκτονική μελέτη

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Ανάδοχοι μελέτης:
ΒΑΒΑΤΣΗ ΣΤΥΛΙΑΝΗ - Τοπογραφική μελέτη
πολιτικός μηχανικός
ΤΖΟΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ - Αρχιτεκτονική μελέτη
αρχιτέκτων μηχανικός
ΠΕΤΡΟΝΙΚΟΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ - Η/Μ μελέτη
μηχανολόγος μηχανικός
ΛΑΛΙΚΙΔΟΥ ΣΟΦΙΑ - Κυκλοφοριακή μελέτη
πολιτικός μηχανικός

Καμωμένη, 17.10

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
Κ. ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ Α.Ε.
ΛΑΜΠΡΟΓΙΑΝΝΗ ΜΑΡΙΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

Οκτώβριος 2025

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ Θ. ΤΖΟΛΟΥ
ΔΙΠΛ. ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
ΑΡ. ΤΕΕ 130828
Α.Φ.Μ. 133210601 Δ.Ο.Υ. ΠΡΕΒΕΖΑΣ
ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 24, Τ.Κ 48100, ΠΡΕΒΕΖΑ
ΤΗΛ.: 2682047813, 6978306064
e-mail: alextzolou@yahoo.gr

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	1
1.1. ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ	1
1.2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	2
Ιστορικά:	2
Κυκλοφορία:	4
Μνημεία:	6
Υφιστάμενες κατασκευές:	10
Υλικά:	10
Υφιστάμενη φύτευση:	11
Ηλιασμός - σκιασμός:	12
2. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ.....	13
2.1 ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΕΔΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ ΠΛΑΤΕΙΑΣ	13
2.2 ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ	13
2.3 ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΚΤΙΡΙΟ-ΜΝΗΜΕΙΟ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	14
2.4 ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑ ΜΝΗΜΕΙΑ	14
2.5 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ	14
3. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ – ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ.....	15
3.1 ΧΡΗΣΕΙΣ	15
3.2 ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ ΕΠΙΠΕΔΩΝ.....	15
3.3 ΧΑΡΑΞΕΙΣ-ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	17
3.4 ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΠΕΖΩΝ - ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ	18
3.5 ΜΝΗΜΕΙΑ	25
3.6 ΥΛΙΚΑ – ΔΑΠΕΔΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΕΣ	26
3.7 ΠΟΔΗΛΑΤΟΔΟΡΜΟΣ	28
3.8 ΑΣΤΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	29
3.8 ΦΥΤΕΥΣΕΙΣ.....	43
4. ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	46
4.1. ΓΕΝΙΚΑ.....	46
4.2. ΑΠΟΞΗΛΩΣΕΙΣ - ΚΑΘΑΙΡΕΣΕΙΣ.....	47
4.3. ΕΚΣΚΑΦΕΣ	50
4.4. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΟΠΛΙΣΜΕΝΟΥ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΟΣ	51
4.5. ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ ΤΕΛΙΚΩΝ ΕΠΙΦΑΝΕΙΩΝ	53
4.6. ΔΑΠΕΔΑ.....	53
4.7. ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΑ.....	56
4.8. ΦΥΤΕΥΣΕΙΣ	56
4.9. ΑΣΤΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ.....	57

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ – ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΛΑΤΕΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

η οποία αφορά στην «Ωρίμανση του έργου: Ανάπλαση Πλατείας Ελευθερίας και διαμορφώσεις περιβάλλοντος οδικού δικτύου», στον Δήμο Ξάνθης.

1. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1.1. ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ

Η παρούσα μελέτη αφορά στις αρχιτεκτονικές παρεμβάσεις για την ανάπλαση της πλατείας Ελευθερίας που βρίσκεται στο ευρύτερο κέντρο της πόλης Ξάνθης. Η περιοχή μελέτης γειτνιάζει άμεσα με το κτίριο της Δημοτικής Αγοράς και αποτελεί μέρος του ευρύτερου δικτύου πλατειών και ελεύθερων δημόσιων του κέντρου της πόλης, δηλαδή την κεντρική πλατεία και την πλατεία Διοικητηρίου.

Εικόνα 1 Τοποθεσία – Απόσπασμα ορθοφωτοχάρτη κέντρου πόλης Ξάνθης

1.2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Η πλατείας Ελευθερίας χωρίζεται σε δύο διακριτά τμήματα, καθώς διασχίζεται από την οδό 28^{ης} Οκτωβρίου κατά τον άξονα Βορά-Νότου. Ο δυτικός τομέας της πλατείας χαρακτηρίζεται από έντονη υψομετρική διαφορά ανηφορίζοντας προς δυτικά, ενώ ο ανατολικός τομέας έχει μικρότερη υψομετρική διαφορά με χαμηλότερη την νοτιοανατολική γωνία. Οι χρήσεις της περιοχής είναι αυτές του κέντρου πόλης, δηλαδή ως επί το πλείστον υπάρχουν καταστήματα εμπορικά και εστίασης στο επίπεδο των ισογείων, ενώ οι όροφοι διαθέτουν χρήσεις γραφείων και επαγγελματικών χώρων ανάμικτα με κατοικία. Η οδός 28^{ης} Οκτωβρίου καθώς και ο πεζόδρομος της οδού Δαγκλή αποτελούν τους βασικότερους εμπορικούς άξονες της πόλης.

Το αστικό μέτωπο πέριξ της πλατείας είναι δομημένο με συνεχές σύστημα δόμησης με κτιριακούς όγκους διαφόρων υψών και μεγέθους, ανάλογα με την περίοδο κατασκευής. Χαρακτηριστική είναι η ανάμειξη παλαιότερων χαμηλών πέτρινων κτιρίων με κεραμοσκεπές και πιο σύγχρονων πολυώροφων κτιρίων. Στη δυτική πλευρά βρίσκεται το κτίριο της Δημοτικής Αγοράς, το οποίο σε σχέση με την ψηλότερη περιοχή της πλατείας βρίσκεται περί τα 2μ ψηλότερα.

Ιστορικά:

Οι πρώτες σκέψεις για την κατασκευή Δημοτικής Αγοράς στην Ξάνθη άνηκαν στον Ελ. Βενιζέλο, με σκοπό τον σχεδιασμό με πρότυπο τη Δημοτική Αγορά των Χανίων. Οι εργασίες κατασκευής ξεκίνησαν στις 13 Ιουνίου 1939 και θεμελιώθηκε από τον ίδιο τον Ε. Βενιζέλο επί δημαρχίας του Πυγμαλίωνος Χρηστίδη¹. Η ανέγερση ολοκληρώθηκε το καλοκαίρι του 1940, μόνο που εκείνη την χρονιά οι επιχειρηματίες δεν κατάφεραν να εισέλθουν στη Δημοτική Αγορά, διότι επιτάχθηκε από τους Βούλγαρους και την χρησιμοποίησαν σαν το Κομιτάτο της Κατοχικής Διοίκησης. Ως Δημοτική Αγορά λειτούργησε το 1944 προκειμένου να στεγάσει όλα τα κρεοπωλεία της πόλης. Αργότερα λειτούργησαν ιχθυοπωλεία και οπωροπωλεία. Οι τελευταίες σημαντικές εργασίες συντήρησης του κτιρίου πραγματοποιήθηκαν το 1998. Κηρύχτηκε Νεώτερο Μνημείο από το ΥΠΠΟ σύμφωνα με την ΥΑ ΥΠΠΟ/ΔΙΛΑΠ/Γ/4363/60511 (ΦΕΚ 1139/Β/22-131997).

Νότια της Αγοράς υπήρχε το «Μεγάλο ρέμα» υπό μορφή ακάλυπτου χειμάρρου. Σύμφωνα με άρθρο¹ της εφημερίδας «Εμπρός» «τα χρόνια κατασκευής του επιβλητικού κτηρίου ο δρόμος δεν ανέβαινε από την Μεγάλου Ρέματος προς την 40 Εκκλησιών, αφού διακοπτόταν από οικήματα. Η οδός 40 Εκκλησιών ξεκινούσε από το ύψος της Ανδρέου Δημητρίου και αργότερα διανοίχτηκε. Ο χείμαρρος που κατερχόταν από τα βόρεια της πόλης και την διέσχιζε ήταν ακάλυπτος στο νότιο τμήμα της Δημοτικής Αγοράς με δύο μικρές

¹ Δημοτική Αγορά Ξάνθης μία πρωτοπορία του... παρελθόντος, άρθρο στην εφημερίδα Εμπρός, Χάρης Διαφωνίδης, 8 Ιουνίου 2017, <https://empros.gr/2017/06/dimotikiagoraxanthismiaprotoporiatouparelthontos/>

γέφυρες να οδηγούν στις δύο κύριες εισόδους του κτηρίου. Αυτό συνεχίστηκε μέχρι το 1969, όταν καλύφθηκε ο χειμάρρος, αφού νωρίτερα είχαν γίνει θανατηφόρα ατυχήματα στο σημείο.». Ο χώρος της πλατείας ήταν δομημένος με κτίρια εμπορικής χρήσης, όπως μεταφορικές και πώληση ζωοτροφών, ενώ περιμετρικά υπήρχαν λοιπές εμπορικές χρήσεις όπως ουζερί, κουρείο, πεταλωτής κ.α. και η οριστική διαμόρφωσή της πραγματοποιήθηκε το 1960.²

Εικόνα 2 Φωτογραφία της περιοχής πριν τη διαμόρφωση της πλατείας, όπου φαίνονται τα κτίρια επί του χώρου της πλατείας και το ακάλυπτο ρέμα, Τάσος Τεφρωνίδης²

² Μια φορά κι ένα καιρό στην Ξάνθη ήταν τα “Χορταράδικα” της πλατείας Ελευθερίας... του Δημήτρη Γκαγκαλίδη, άρθρο στην εφημερίδα Xanthi News, Μαίρη Δαληκριάδου, 03 Ιουνίου 2020, <https://xanthinews.gr/2020/06/03/%CE%BC%CE%B9%CE%B1-%CF%86%CE%BF%CF%81%CE%AC-%CE%BA%CE%B9-%CE%AD%CE%BD%CE%B1-%CE%BA%CE%B1%CE%B9%CF%81%CF%8C-%CF%83%CF%84%CE%B7%CE%BD-%CE%BE%CE%AC%CE%BD%CE%B8%CE%B7-%CE%AE%CF%84%CE%B1%CE%BD-%CF%84%CE%B1/>

Κυκλοφορία:

Οι άξονες κυκλοφορίας περιβάλλουν και διασχίζουν την πλατεία Ελευθερίας κατακερματίζοντάς την. Στην παρούσα κατάσταση οι χώροι οι οποίοι προσφέρονται για τις κινήσεις των πεζών είναι κυρίως τα πεζοδρόμια επί της 28^{ης} Οκτωβρίου από την πλατεία Ελευθερίας προς την κεντρική πλατεία, τα οποία έχουν σημαντικό πλάτος, καθώς και το δίκτυο πεζοδρόμων πέριξ της οδού Δαγκλή. Οι βασικές κινήσεις των πεζών περιορίζονται περιμετρικά των πλατειών, ενώ η σύνδεση με τους πεζόδρομους πραγματοποιείται διαμέσου της τριγωνικής νησίδας. Ο λόγος είναι κυρίως οι υψομετρικές διαφορές και διαμορφώσεις που υφίστανται στους χώρους της πλατείας, ιδιαίτερα της ανατολικής, οι οποίες δεν προωθούν την απρόσκοπτη προσπέλαση. Ταυτόχρονα, το οδικό δίκτυο κυκλοφορίας κρίνεται επιβαρυνμένο στην περιοχή, λόγω κέντρου πόλης και ομοίως υπάρχει μεγάλο ποσοστό άτυπης ή νόμιμης παρόδιας στάθμευσης, ζητήματα τα οποία αναλύονται εκτενώς στην κυκλοφοριακή μελέτη για τις προτάσεις αναβάθμισης.

Εικόνα 3 Άξονες κυκλοφορίας στην περιοχή της πλατείας ελευθερίας

1.3. ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Ο χώρος της πλατείας Ελευθερίας στην παρούσα κατάσταση χαρακτηρίζεται από την κατάτμησή της από την οδό 28^{ης} Οκτωβρίου και οι δύο της τομείς έχουν διαφορετικό χαρακτήρα, χρήσεις και μορφολογία, έτσι ώστε να μην λειτουργούν ως μία ενότητα. Κοινό στοιχείο είναι η ύπαρξη μνημείων και στα δύο τμήματα.

Ο δυτικός τομέας είναι διαμορφωμένος σε 4 επίπεδα τα οποία επικοινωνούν με κλίμακες και τα περίξ πεζοδρόμια: το επίπεδο πεζοδρομίου της οδού 28^{ης} Οκτωβρίου, το βασικό επίπεδο με κεντρικό θέμα το Ηρώο (Μνημείο Άγνωστου Στρατιώτη – Μνημείο Α), ένα ψηλότερο επίπεδο διαμορφωμένο για το μεγάλης κλίμακας Μνημείο Προσφυγικού Ελληνισμού (Μνημείο Β) και το υψηλότερο επίπεδο είναι το πεζοδρόμιο της οδού Κ. Μπένη. Βόρεια, μεταξύ της πλατείας και του κτιρίου υπάρχει διαμόρφωση ράμπας και ραμπόσκαλας για την όδευση πεζών, η οποία καλύπτει υψομετρική διαφορά περί τα 3,00m, ενώ νότια το πεζοδρόμιο επί της οδού 40 Εκκλησιών είναι κεκλιμένο καλύπτοντας υψομετρική διαφορά μεγέθους περί το 1,80m. Τα επίπεδα είναι διαμορφωμένα με τοιχία επενδεδυμένα με πέτρα. Ισχυρά όρια δημιουργούνται από το δυτικό και βόρειο τοίχιο και στις περιοχές αυτές υπάρχουν μεγάλης ηλικίας αειθαλή κωνοφόρα δέντρα, τα οποία ενισχύουν την δυναμική των ορίων αυτών, λόγω του μεγάλου ύψους τους.

Η υφιστάμενη διαμόρφωση του δυτικού τομέα της πλατείας, λόγω των πολλών επιπέδων προωθεί την κυκλοφορία των πεζών περίξ αυτής με αποτέλεσμα το κεντρικό της τμήμα να μην αξιοποιείται, παρά μόνο στις περιπτώσεις εκδηλώσεων, είτε σχετικές με τα μνημεία, δηλαδή κατάθεση στεφάνων στο Ηρώο στους εθνικούς και τοπικούς εορτασμούς και εκδηλώσεις μνήμης προσφύγων, είτε άλλες πολιτιστικές διοργανώσεις οι οποίες απαιτούν εγκατάσταση ήχου ή και σκηνής, όπως μουσικές εκδηλώσεις, ομιλίες κ.α.

Ο ανατολικός τομέας της πλατείας παρόλο που θα μπορούσε να διαθέτει μία σχετικά ενιαία ήπια κλίση προς το νοτιοανατολικό άκρο, είναι επίσης διαμορφωμένος σε επίπεδα προσβάσιμα μέσω κλιμάκων. Διακρίνεται το επίπεδο επί της οδού 28^{ης} Οκτωβρίου, ένα κεντρικό επίπεδο υψηλότερα από τα περίξ πεζοδρόμια και το χαμηλότερο επίπεδο ανατολικά, αυτό του πεζοδρομίου της προέκτασης της οδού Μπρωκούμη. Έτσι και στο τμήμα αυτό οι βασικές κινήσεις των πεζών οργανώνονται κυρίως περιμετρικά της πλατείας.

Στο κεντρικό υπερυψωμένο τμήμα υπάρχει χώρος για ανάπτυξη τραπεζοκαθισμάτων των γειτονικών καταστημάτων αναψυχής επί της οδού Μπρωκούμη και μεγάλες επιφάνειες φυσικού εδάφους. Παράλληλα, υπάρχουν τοποθετημένα 3 μνημεία: το μνημείο Σαρακατσάνων αγωνιστών (Μνημείο Δ), ο ανδριάντας Θρακομακεδόνων (Μνημείο Γ) και το πιο πρόσφατο μνημείο Ολοκαυτώματος της εβραϊκής κοινότητας (Μνημείο Ε). Στο νότιο άκρο της πλατείας υπάρχει ο ξύλινος οικίσκος την ΔΕΥΑΕ και βρύση ενώ επί της προέκτασης της οδού Μπρωκούμη βρίσκεται η πιάτσα των ταξί. Από τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά του είναι ότι αποτελεί χώρο πρασίνου εντός της πόλης, καθώς υπάρχουν πολύ μεγάλοι πλάτανοι, οι οποίοι προσφέρουν σημαντική σκιά κατά τους θερινούς μήνες,

δημιουργώντας ένα ευχάριστο δροσερό μικροκλίμα, ενώ ταυτόχρονα λόγω μεγέθους δημιουργούν ένα ευχάριστο μέτωπο σε σχέση με τα πέριξ ψηλά κτίρια, τόσο για τους χρήστες της πλατείας, όσο και για τους κατοίκους/χρήστες των ορόφων των πέριξ κτιρίων. Έτσι, ο ανατολικός τομέας της πλατείας χρησιμοποιείται περισσότερο από την δυτικό, λόγω των διαφορετικών χωροθετημένων χρήσεων, όμως παρόλο το μέγεθός του, λόγω του κατακερματισμού των επιπέδων, δεν αποτελεί στην παρούσα φάση έναν σημαντικό δημόσιο χώρο της πόλης.

Πιο αναλυτικά τα στοιχεία της υφιστάμενης κατάστασης περιγράφονται κάτωθι.

Μνημεία:

1. Ηρώο – Μνημείο Πεσόντων (Μνημείο Α)

Πρόκειται για όρθιας τοποθέτησης πλάκα με επένδυση μαρμάρου, ορθογωνικού σχήματος, η οποία φέρει ανάγλυφο λαβωμένου στρατιώτη και επιγραφή «ΘΝΗΣΚΕ ΥΠΕΡ ΠΑΤΡΙΔΟΣ». Βρίσκεται τοποθετημένο στο κέντρο της δυτικής πλατείας με φόντο τοίχο με επένδυση πέτρας και αειθαλή δέντρα. Στο Ηρώο γίνονται τελετές για την κατάθεση στεφάνων.

Εικόνα 4 Εικόνα του Ηρώου

2. Μνημείο Προσφυγικού Ελληνισμού (Μνημείο Β)

Πρόκειται για μεγάλης κλίμακας κατασκευή τετραγωνικής κάτοψης, αποτελούμενο από 2 ψηλά τοιχία τραπεζοειδούς σχήματος όψης, με κύρια όψη την γωνία των δύο τοιχίων. Διαθέτει επένδυση με πλάκες μαρμάρου και γλυπτά τοποθετημένα επάνω σε αυτούς. Φιλοτεχνήθηκε το 1997 από τον Γεώργιο Τσάρα και απεικονίζει ομάδες προσφύγων να τρέχουν προς τη σωτηρία. «Στην κορυφή της σύνθεσης μια ακέφαλη,

φτερωτή Νίκη συμβολίζει την τελική διάσωση των προσφύγων».³ «Στο πίσω μέρος του μνημείου και στην εσοχή που σχηματίζεται έχει κατασκευασθεί κενοτάφιο κτισμένο με πέτρες από τις πατρίδες της Ανατολικής Θράκης, της Μικράς Ασίας και του Πόντου, συλλεγμένες κυρίως από εκκλησίες, που σήμερα άλλες ρημάζουν παραδομένες στο χρόνο, άλλες αλλότριες χρήσεις και άλλη τώρα θρησκεία υπηρετούν. Στον πυρήνα του βαστά ένα ανθρώπινο οστό, ευλαβικά συμμαζεμένο μέσα από λάκκο ανασκαμμένης Αγίας Τράπεζας μιας Εκκλησίας της Καππαδοκίας.»⁴ Στο μνημείο πραγματοποιούνται τελετές και εκδηλώσεις μνήμης κυρίως Ποντίων και Μικρασιατών.

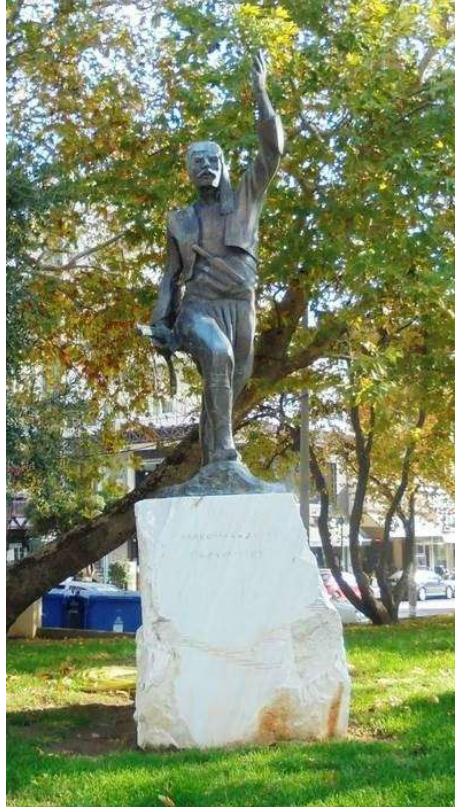
Εικόνα 5 Εικόνα Μνημείου Προσφυγικού Ελληνισμού

³ Πρόσφυγες, ήρωες, μάρτυρες. Γλυπτά μνημεία του Μικρασιατικού Ελληνισμού στον Ελλαδικό χώρο», Ελένη Μάργαρη, Πρακτικά Ημερίδας Ι Ιωάννινα «Μικρασιάτες πρόσφυγες στα Ιωάννινα» 14 Οκτωβρίου 2022, Περιφέρεια Ηπείρου, Εταιρεία Ηπειρωτικών Μελετών, Ιωάννινα 2023

⁴ Μνημείο Προσφυγικού Ελληνισμού Ξάνθης,

<https://mikrasiatwn.wordpress.com/2012/06/23/%CE%BC%CE%BD%CE%B7%CE%BC%CE%B5%CE%AF%CE%BF-%CF%80%CF%81%CE%BF%CF%83%CF%86%CF%85%CE%B3%CE%B9%CE%BA%CE%BF%CF%8D-%CE%B5%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BD%CE%B9%CF%83%CE%BC%CE%BF%CF%8D-%CE%BE%CE%AC%CE%BD%CE%B8/>, 23 Ιουνίου 2012

3. Ανδριάντας Θρακομακεδόνων - Ανδριάντας Θρακομακεδόνα Πολεμιστή (Μνημείο Γ)
Πρόκειται για χάλκινο άγαλμα τοποθετημένο σε μαρμαρίνη βάση ακανόνιστου σχήματος, συνολικών διαστάσεων 2,5 x 1,2 x 1 μ.. Το γλυπτό απεικονίζει πολεμιστή σε ελεύθερη κίνηση και φιλοτεχνήθηκε από τον Γεώργιο Τσάρα, το 1994.⁵

Εικόνα 6 Εικόνα Ανδριάντα Θρακομακεδόνα Πολεμιστή

4. Μνημείο Σαρακατσάνων Αγωνιστών (Μνημείο Δ)
Όρθιας τοποθέτησης πλάκα με επένδυση μαρμάρου, ορθογωνικού σχήματος, η οποία φέρει ανάγλυφο πολεμιστή με υψωμένο το σπαθί. Είναι αφιερωμένο στους αγωνιστές του 1821 και φιλοτεχνήθηκε από τον καλλιτέχνη Πραξιτέλη Τζανουλίνο κατά παραγγελία του συλλόγου Σαρακατσάνων «Ο Λεπενιώτης», ενώ τα αποκαλυπτήρια έγιναν το καλοκαίρι του 2021.

⁵ Τέχνη και δημόσιος χώρος στη Θράκη του 20^{ου} και 21^{ου} αιώνα, Αλέξανδρος Τενεκετζής, Πρακτικό συνεδρίου Ψηφιακή Θράκη «Χαρτογραφώντας την ιστορία και τον πολιτισμό για την ποιοτική αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος», Κομοτηνή 1-2 Ιουνίου 2023

Εικόνα 7 Εικόνα Μνημείο Σαρακατσάνων αγωνιστών 1821

5. Μνημείο Ολοκαυτώματος (Μνημείο Ε)

Γλυπτό ύψους περί του 1,5μ, σε γρανίτη ακανόνιστης μορφής που φέρει το σύμβολο της επτάφωτης λυχνίας ή μενορά. Είναι τοποθετημένο σε κεκλιμένο φυσικό έδαφος και έχει διαμόρφωση δαπέδου με πλάκες, χαλίκι και φωτισμό, συνολικού μήκους 4μ. Αφιερωμένο στους Εβραίους της Ξάνθης κατά παραγγελία του ΠΑΚΕΘΡΑ και του Κεντρικού Ισραηλιτικού Συμβουλίου Ελλάδος, αποκαλύφθηκε τον Φεβρουάριο του 2022.

Εικόνα 8 Εικόνα μνημείου Ολοκαυτώματος

Υφιστάμενες κατασκευές:

Πέραν των μνημείων στην ανατολική πλατεία υπάρχει ο ξύλινος οικίσκος της ΔΕΥΑΞ και πλησίον αυτού χτιστή βρύση. Οι πλατείες διαθέτουν ελάχιστα καθιστικά και διάφορο εξοπλισμό όπως ταμπέλες ενημέρωσης, σήμανση, κιγκλιδώματα, φωτιστικά σώματα και κολωνάκια εμποδισμού.

Ακόμη, υπάρχουν 2 υπόγειοι κάδοι χτιστοί με διακοσμητικό κόκκινο τούβλο στη βόρεια πλευρά της ανατολικής πλατείας και 2 υπόγειοι κάδοι ανοξείδωτοι στη νότια πλευρά. Κάδοι ανακύκλωσης για την εξυπηρέτηση της περιοχής υπάρχουν στην ανατολική πλατεία στην πιάτσα ταξί (5 κάδοι) και επί της οδού Μ. Ρέματος επιπλέον 6, ενώ δίπλα στους υπόγειους χτιστούς κάδους έχουν τοποθετηθεί 3 κάδοι ανακύκλωσης γυαλιού.

Ο χώρος ανάπτυξης τραπεζοκαθισμάτων των καταστημάτων είναι οργανωμένος με κινητές ομπρέλες σκίασης και εν γένει κινητό εξοπλισμό.

Υλικά:

Τα δάπεδα επί των πεζοδρομίων της οδού 28^{ης} Οκτωβρίου είναι διαμορφωμένα με τσιμεντοειδή κυβόλιθο ανοιχτού γκρι χρώματος και σε ορισμένα σημεία δημιουργούνται ορθογωνικά σχέδια με κόκκινο τσιμεντένιο κυβόλιθο. Το κεντρικό τμήμα του Ηρώου του δυτικού τομέα της πλατείας φέρει επίσης τσιμεντοειδή κυβόλιθο, ενώ ο χώρος γύρω από το μνημείο Προσφυγικού Ελληνισμού (Μνημείο Β) είναι φυσικό έδαφος με μικρή διαμόρφωση δαπέδου από πέτρινες πλάκες. Οι υπόλοιπες περιοχές είναι διαμορφωμένες με τσιμεντένιες πλάκες πεζοδρομίου σε κακή κατάσταση και χρίζουν επισκευής ή συντήρησης.

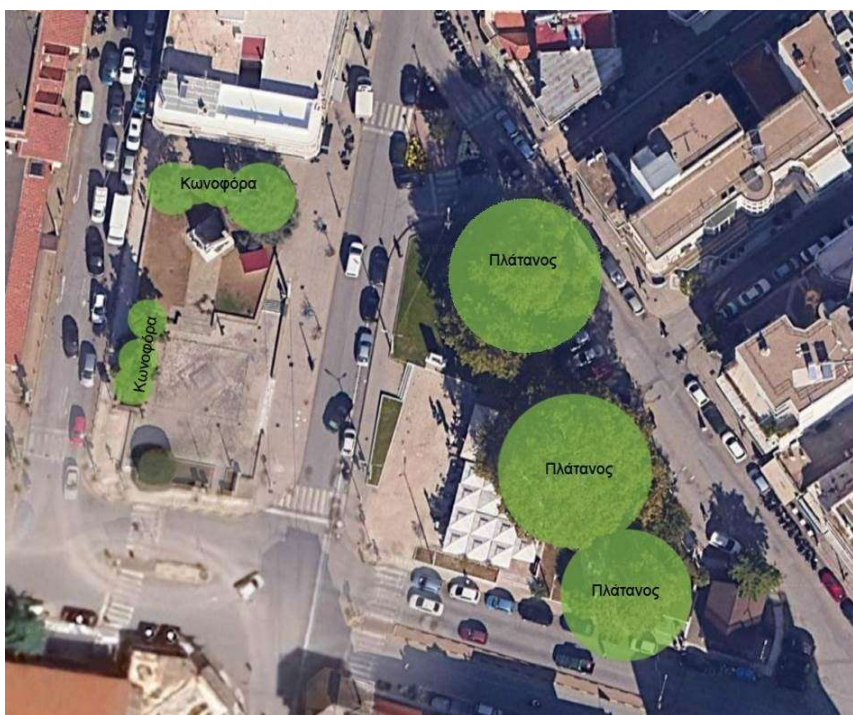
Τα τοιχεία διαμόρφωσης της ανατολικής πλατείας έχουν επένδυση σκούρας γκρι πέτρας με καπάκια από τσιμέντο και σε ορισμένα σημεία απαιτείται συντήρηση. Στην δυτική πλατεία

υπάρχουν κράσπεδα τσιμέντου και χαμηλά τοιχία λευκού χρώματος, ενώ τα μεγαλύτερα στοιχεία διαμόρφωσης προς την οδό Μπρωκούμη έχουν και αυτά επένδυση πέτρας και καπάκια τσιμέντου. Το δάπεδο γύρω από τον οικίσκο της ΔΕΥΑΞ έχει πλακόστρωση με ακανόνιστη πέτρα. Τα σκαλοπάτια είναι διαμορφωμένα με λευκό μάρμαρο. Απουσιάζουν οδεύσεις με ειδικά πλακίδια για άτομα με μειωμένη ικανότητα όρασης και διαμορφώσεις για άτομα με μειωμένη κινητικότητα.

Υφιστάμενη φύτευση:

Η πλατεία χαρακτηρίζεται στο σύνολο από υφιστάμενα μεγάλα δέντρα τα οποία έχουν σημαντικό ρόλο όχι μόνο στην αισθητική αντίληψη του χώρου, αλλά στην βιοκλιματική του λειτουργία μέσω της σκίασης, του δροσισμού μέσω της εξατμισοδιαπνοής, της συγκράτησης αέριων ρύπων στο φύλλωμα και της συγκράτησης του βρόχινου νερού. Ταυτόχρονα, διαμορφώνουν την βιωματική αντίληψη των χρηστών του χώρου, λόγω του μεγέθους και της ηλικίας τους.

Αποτυπώνονται μεγάλης ηλικίας και μεγέθους δέντρα και στα δύο τμήματα της πλατείας. Στην ανατολική κωνοφόρα αιθαλή και στην δυτική 3 μεγάλοι φυλλοβόλοι πλάτανοι. Στην ανατολική πλατεία επί της οδού 28^{ης} Οκτωβρίου συνεχίζεται η δεντροστοιχία με καλλωπιστικές δαμασκηνιές, υψηλής αισθητικής αξίας λόγω του έντονου χρώματός τους. Λοιπά δέντρα μικρότερου μεγέθους εντοπίζονται κυρίως στην δυτική πλατεία, ενώ στην τριγωνική διάβαση βόρεια υπάρχει διαμόρφωση με κεντρικό δέντρο και μικρές διαμορφώσεις με καλλωπιστικά ανθοφόρα εποχικά.

Εικόνα 9 Υφιστάμενα μεγάλα δέντρα

Στην ανατολική πλατεία υπάρχει φυσικό έδαφος με αυτοφυή χλόη γύρω από το μνημείο Προσφυγικού Ελληνισμού (Μνημείο Β), ενώ ο δυτικός τομέας έχει σχετικά μεγάλες επιφάνειες φυσικού εδάφους με χλόη, οι οποίες συνεισφέρουν στη βελτίωση του μικροκλίματος καθώς ως επιφάνειες δαπέδων έχουν χαμηλότερη επιφανειακή θερμοκρασία κατά τους θερινούς μήνες ενώ ταυτόχρονα απορροφούν σημαντικό ποσοστό των ομβρίων. Οι χώροι αυτοί λόγω της υφιστάμενης διαμόρφωσης με κράσπεδα/στηθαία, δεν προωθούν την αξιοποίησή τους για ελεύθερες δραστηριότητες και αναψυχή, καθώς δεν αποτελούν συνέχεια του δαπέδου, αλλά ξεχωριστά παρτέρια.

Ηλιασμός - σκιασμός:

Με βάση την υφιστάμενη κατάσταση τα ψηλότερα κτίρια βρίσκονται νότια σε μεγάλη απόσταση και ανατολικά σε μικρότερη. Έτσι, ο χώρος της πλατείας σκιάζεται μερικώς κατά την ανατολή του ηλίου από τους κτιριακούς όγκους και μέχρι πριν το μεσημέρι στην νοτιότερη γωνία. Ο όγκος των φυλλοβόλων πλατάνων έχει σημαντικότερο ρόλο στον σκιασμό της πλατείας από ότι οι πέριξ κτιριακοί όγκοι. Από νοτιοδυτικά και δυτικά τα κτίρια είναι είτε αρκετά μακριά είτε χαμηλότερου ύψους, όπως η Δημοτική Αγορά, με αποτέλεσμα να μην σκιάζεται η περιοχή από το μεσημέρι και έπειτα από αυτά.

Σύμφωνα με τα παραπάνω στοιχεία, η πλατεία συνολικά χαρακτηρίζεται από κατακερματισμό, αρχικά λόγω του υφιστάμενου οδικού δικτύου και στη συνέχεια λόγω των επιμέρους διαμορφωμένων διαφορετικών επιπέδων για την κάλυψη των υψομετρικών διαφορών. Η σχέση της πλατείας με το χαρακτηρισμένο μνημείο κτίριο της Δημοτικής Αγοράς, είναι διακριτική και ήπια, καθώς βρίσκεται αναγκαστικά σε χαμηλότερο επίπεδο. Το σημαντικότερο στοιχείο της είναι το πλήθος μνημείων επί αυτής, τα οποία έχουν τοποθετηθεί σε διαφορετικές χρονικές φάσεις, χωρίς κάποιον ιδιαίτερο σχεδιασμό, το οποίο αποτελεί και ζητούμενο της παρούσης ως προς την οργάνωση και ανάδειξή τους. Ο χώρος χαρακτηρίζεται επίσης από παρωχημένο σχεδιασμό και την αναμενόμενη φθορά των υλικών με το πέρασμα του χρόνου. Επίσης, μέρος της καταλαμβάνεται από τον οικίσκο της ΔΕΥΑΞ, ενώ μεγαλύτερο τμήμα της από την ανάπτυξη τραπεζοκαθισμάτων. Η πλατεία αξιοποιείται περιστασιακά σε συγκεκριμένες εκδηλώσεις, αλλά δεν αποτελεί σημείο αναφοράς για τους κατοίκους με την έννοια του χώρου πρασίνου ή της πλατείας ως ελεύθερο χώρο αναψυχής. Τέλος, χρήζει αναβάθμισης ως προς τις παροχές σε εμποδιζόμενα άτομα και ως προς τα βιοκλιματικά της χαρακτηριστικά.

2. ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Ευρύτερος σκοπός τίθεται η αναβάθμιση της πλατείας Ελευθερίας σύμφωνα με τις σύγχρονες ανάγκες και η ουσιαστικότερη ένταξή της στο δίκτυο των δημόσιων χώρων της πόλης. Έτσι, μελλοντικά και κατόπιν της ανάπλασης της πλατείας διοικητηρίου και του χώρου πέριξ της Δημοτικής Αγοράς το κέντρο της πόλης να ενοποιηθεί και να αποτελέσει μία συνέχεια της διαδρομής πεζών με την περιοχή της Παλιάς Πόλης. Παράλληλα, αυτό προϋποθέτει και παρεμβάσεις στο οδικό δίκτυο, καθώς και την ένταξη ποδηλατοδρόμων και πράσινων διαδρομών στο σύνολο του κέντρου, με σκοπό την ελαχιστοποίηση της χρήσης αυτοκινήτων.

Σύμφωνα με την ανάλυση για την συγκεκριμένη περιοχή μελέτης και λαμβάνοντας υπόψιν τα δεδομένα και συγκεκριμένα χαρακτηριστικά της πλατείας, στόχος του ανασχεδιασμού της πλατείας Ελευθερίας τίθεται η δημιουργία μίας πλατείας που να αναδεικνύει τα υφιστάμενα μνημεία και ταυτόχρονα να αποτελέσει έναν σημαντικό χώρο με χαρακτήρα αστικού πρασίνου.

Βασικές αρχές του σχεδιασμού:

2.1 ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΠΕΔΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΤΗΣ ΠΛΑΤΕΙΑΣ

Όπως σημειώθηκε ανωτέρω η πλατεία αποτελεί έναν κατακερματισμένο χώρο τόσο λόγω της οδού που την διασχίζει, όσο και λόγω των πολλαπλών επιμέρους επιπέδων που υφίστανται. Για την αρχιτεκτονική πρόταση λαμβάνεται υπόψιν ότι στην παρούσα φάση δεν υπάρχει άμεση πρόθεση πεζοδρόμησης της οδού 28ης Οκτωβρίου από την πλατεία Ελευθερίας και προς την κεντρική πλατεία. Αντίστοιχα, λαμβάνεται υπόψη ότι λόγω της «πιάτσας» ταξί και λόγω κυκλοφοριακών περιορισμών, δεν είναι δυνατή η πεζοδρόμηση της προέκτασης της οδού Μπρωκούμη, δηλαδή στο τμήμα μεταξύ της πλατείας και του πεζοδρομίου δυτικά αυτής και άρα για την απρόσκοπτη κίνηση των οχημάτων όφειλε να διατηρηθεί και η τριγωνική νησίδα βόρεια της πλατείας. Έτσι, η ενοποίηση στην αρχιτεκτονική πρόταση περιορίζεται στη διαμόρφωση κατά το δυνατόν ενιαίου επιπέδου πλατείας και στην οπτική ενοποίηση μέσω της αλλαγής του υλικού του οδοστρώματος σε επιλεγμένες περιοχές.

2.2 ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ

Η οργάνωση των κινήσεων πεζών αποτελεί τον σημαντικότερο παράγοντα για την προώθηση της χρήσης της πλατείας ειδικότερα του δυτικού τομέα, δεδομένου ότι αποτελεί νησίδα πρασίνου ανάμεσα σε οδούς κυκλοφορίας οχημάτων. Με την διαμόρφωση ενιαίου επιπέδου πλατειών και με την κατάλληλη επιλογή των θέσεων διαβάσεων προωθείται κατά το δυνατόν η απρόσκοπτη προσπέλαση πεζών στον δυτικό τομέα της πλατείας και η

καλύτερη οργάνωση των κινήσεων στον άξονα ανατολής-δύσης συνδέοντας με τον πεζόδρομο της οδού Περγάμου και το δίκτυο πεζοδρόμων γύρω από την οδό Δαγκλή. Με την ενοποίηση των επιπέδων οι κλίσεις προκύπτουν ήπιες για την ασφαλή κυκλοφορία των εμποδιζόμενων ατόμων. Ταυτόχρονα, ζητούμενο από τον αναθέτοντα της μελέτης ήταν η ένταξη ποδηλατοδρόμου από την οδό 28^{ης} Οκτωβρίου και η σύνδεσή του με τον πεζόδρομο της οδού Περγάμου.

2.3 ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΚΤΙΡΙΟ-ΜΝΗΜΕΙΟ ΤΗΣ ΔΗΜΟΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Λόγω των υψομετρικών διαφορών με το επίπεδο της οδού Κ. Μπένη η σχέση της πλατείας με το κτίριο της Δημοτικής Αγοράς επιλέγεται να παραμείνει ως έχει, δηλαδή σε χαμηλότερο επίπεδο. Η σχέση αυτή κρίνεται η βέλτιστη δυνατή καθώς είναι διακριτική σε σχέση με το κτίριο-μνημείο και προωθεί την ανάδειξή του.

2.4 ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΑ ΜΝΗΜΕΙΑ

Βασική προϋπόθεση της μελέτης ήταν η διατήρηση των μνημείων κατά το δυνατόν στις υφιστάμενες θέσεις-περιοχές τους, λόγω του ότι τα περισσότερα έχουν χρηματοδοτηθεί από συλλόγους-φορείς των κατοίκων-πολιτών και χρήζουν σεβασμού στη μνήμη προσώπων και ομάδων ατόμων της κοινωνίας. Κατά συνέπεια η αρχιτεκτονική μελέτη προτείνει τη διατήρηση των μνημείων σχεδόν στις θέσεις του με μικρές, μετατοπίσεις για την καλύτερη ανάδειξή τους στο χώρο. Τα μνημεία τελικά θα αποτελέσουν και τη βασική θεματική της πλατείας. Σημειώνεται ότι σε αρχικές συζητήσεις της ομάδας μελέτης με τον αναθετούσα αρχή, είχε συζητηθεί εναλλακτική αντιμετώπιση με αναδιάρθρωση των θέσεων των μνημείων, ώστε να διαμορφωθεί “περιοχή μνήμης”, η οποία θεωρήθηκε ως μειονεκτούσα έναντι των πιθανών αντιδράσεων, οι οποίες γίνονται απολύτως σεβαστές.

2.5 ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ

Βασικό χαρακτηριστικό της πλατείας είναι η ύπαρξη των μεγάλων σε ηλικία και αντίστοιχα σε μέγεθος δέντρων, όπως προαναφέρθηκε. Η διατήρηση των δέντρων αυτών κρίνεται πολύ σημαντική αρχικά για περιβαλλοντικούς λόγους, δηλαδή σεβασμού της φύσης και σε δεύτερο επίπεδο λόγω της σύνδεσης των κατοίκων με αυτά, μέσω της βιωματικής εμπειρίας. Κρίνεται ότι δέντρα του μεγέθους αυτού δεν μπορούν να μεταφυτευτούν και να επιβιώσουν, αλλά ούτε και να αγοραστούν και να φυτευτούν αντίστοιχα. Κατά συνέπεια αποτελεί βασική δέσμευση η προσεκτική αντιμετώπισή τους τόσο κατά τη μελέτη, όσο και κατά την κατασκευή της πλατείας. Στο πλαίσιο της μελέτης ελέγχονται κατά το δυνατόν τα υψόμετρα και οι θέσεις τους και προτείνονται παρεμβάσεις με στόχο τη διατήρησή τους και την προστασία τους. Μικρότερου μεγέθους δέντρα προτείνεται να μεταφυτευτούν εφόσον

αυτό κριθεί δυνατό κατά τις εργασίες κατασκευής και κατόπιν της συμβουλευτικής ειδικότητας γεωπόνου.

Περιβαλλοντικός στόχος τίθεται επίσης η διατήρηση των θερμοκρασιών εδάφους κατά το δυνατόν σε χαμηλά επίπεδα κατά τους θερινούς μήνες και για την επίτευξή του επιλέχθηκε η ένταξη μεγάλου ποσοστού χώρων φύτευσης/πρασίνου και η ισορροπημένη σχέση κάλυψης των δαπέδων μεταξύ σκληρών υλικών και φυσικού εδάφους. Τα σκληρά δάπεδα επιλέγονται να είναι υδατοαπορροφητικά και κατασκευασμένα από ψυχρά υλικά σε μεγάλο ποσοστό, τόσο για την απορρόφηση/διαχείριση ποσοστού των ομβρίων, στο πλαίσιο των έντονων βροχοπτώσεων όπως αυτές εντείνονται στα πλαίσια της κλιματικής αλλαγής, με την άμεση επιστροφή τους στο υπέδαφος, όσο και για την βελτίωση της θερμικής άνεσης των χρηστών μέσω της ανακλαστικότητας της ηλιακής ακτινοβολίας των δαπέδων.

3. ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ – ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

Με βάση τους παραπάνω άξονες η αρχιτεκτονική πρόταση διαμορφώνεται ως εξής:

3.1 ΧΡΗΣΕΙΣ

Βασική χρήση της πλατείας προτείνεται αυτή του ανοιχτού δημόσιου χώρου πρασίνου για ήπια αναψυχή και υπαίθριες δραστηριότητες. Οι νέες κατασκευές περιορίζονται σε χώρους καθιστικών διαφορετικών τύπων και ποιοτήτων. Προτείνεται να οργανωθούν τα μνημεία, ώστε οι όποιες επιμέρους εκδηλώσεις να έχουν τον απαιτούμενο χώρο γύρω από το καθένα για να διεξαχθούν. Παράλληλα, δημιουργείται κεντρικός ελεύθερος χώρος και στα δύο τμήματα για τη διεξαγωγή πολιτιστικών εκδηλώσεων με υπαίθρια συνάθροιση κοινού ή ακόμη και την εγκατάσταση εφήμερης κατασκευής σκηνής. Απομακρύνεται ο ξύλινος οικίσκος της ΔΕΥΑΞ και στη θέση του μεταφέρεται η χρήση της ανάπτυξης τραπεζοκαθισμάτων των παρακείμενων καταστημάτων, με σκοπό το κέντρο της πλατείας να αφεθεί ελεύθερο για εκδηλώσεις και τα τραπεζοκαθίσματα να είναι σε μικρότερη απόσταση από τους εσωτερικούς χώρους εξυπηρέτησης. Για την σκίαση των τραπεζοκαθισμάτων δεν προτείνεται κάποια μόνιμη κατασκευή, αλλά να επιτρέπεται η τοποθέτηση προσωρινών ομπρελών ή σκιάστρων από τους καταστηματαρχες, σύμφωνα με τον χώρο που ορίζεται στη μελέτη.

3.2 ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ ΕΠΙΠΕΔΩΝ

Δυτικός τομέας πλατείας

Σύμφωνα με την τοπογραφική μελέτη αποτύπωσης της υφιστάμενης κατάστασης εντοπίστηκαν και επιλέχθηκαν τα υφιστάμενα μεγάλα δέντρα προς διατήρηση. Στη συνέχεια ελέγχθηκε η στάθμη εδάφους στη βάση των δέντρων και οριστικοποιήθηκαν οι περιοχές στις

οποίες το έδαφος δεν δύναται να υποβιβαστεί για τη διατήρηση του ριζικού συστήματος των δέντρων. Στη συνέχεια, επιλέχθηκαν ορισμένοι υφιστάμενοι τοίχοι οι οποίοι οριοθετούν την πλατεία δυτικά και βόρεια να διατηρηθούν με δεδομένο ότι βρίσκονται σε άμεση σχέση με τα δέντρα προς διατήρηση και άρα οποιαδήποτε προτεινόμενη εργασία εκσκαφής πλησίον αυτών δεν θα επέτρεπε τη διατήρησή τους. Με τον τρόπο αυτό οριοθετείται αυστηρά το σχήμα της πλατείας στις πλευρές αυτές. Η επόμενη δέσμευση ήταν ότι το υψόμετρο του εδάφους γύρω από τα δέντρα στο ανατολικό όριο, όπου βρίσκεται στηθαίο που διαμορφώνει το παρτέρι, δεν είναι δυνατό να υποβιβαστεί χωρίς να επηρεαστεί το ριζικό σύστημα των δέντρων.

Με αυτά ως δεδομένα και σε συνδυασμό με τα υφιστάμενα υψόμετρα στο όριο με το οδόστρωμα της οδού 28^{ης} Οκτωβρίου προέκυψαν οι κλίσεις και η διαμόρφωση του επιπέδου της δυτικής πλατείας, το οποίο δεν ξεπερνά σε κλίση το 3,7%. Νέοι τοίχοι προστίθενται για την συγκράτηση των εδαφών και των υψομετρικών διαφορών, οι οποίοι ως τελικό αποτέλεσμα με τις διαμορφώσεις εδάφους τηρούν το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος 1,50μ, της πολεοδομικής νομοθεσίας για τις διαμορφώσεις. Στην κατεύθυνση αυτή επιλέχθηκε να διατηρηθεί και η ράμπα με τη σκάλα στο βόρειο τμήμα, ως σχεδιασμός. Παράλληλα, το πεζοδρόμιο επί της οδού Μ. Ρέματος προκύπτει με ικανοποιητική κλίση περί τα 7,4% (<12%) για άτομα με κινητικά προβλήματα. Έτσι, δεδομένου ότι η κίνηση για εμποδιζόμενα άτομα μπορεί να υλοποιηθεί με ασφάλεια περιμετρικά της δυτικής πλατείας επιλέχθηκε για πιο άμεση σύνδεση του επιπέδου του πεζοδρομίου της Κ. Μπένη με το χαμηλότερο της πλατείας να ανασχεδιαστεί νέα κλίμακα, περίπου στην ίδια θέση με την υφιστάμενη.

Ταυτόχρονα, οι περιοχές φύτευσης μεταξύ των υψομετρικών διαφορών επιλέχθηκαν να σχεδιαστούν ως πρανή για τη μείωση του ελεύθερου ορατού ύψους των νέων τοίχων, ώστε η πλατεία να μην δίνει την αίσθηση του περικλειστού χώρου και η φύτευση να αναφέρεται σε αυτήν.

Ανατολικός τομέας πλατείας

Αντίστοιχη προσέγγιση πραγματοποιήθηκε και για τον ανατολικό τομέα της πλατείας. Αρχικά ελέγχθηκε ότι το δάπεδο της πλατείας διαμορφωμένο με ενιαία κλίση επιτρέπει την απρόσκοπτη κίνηση πεζών και εμποδιζόμενων ατόμων και δεν ξεπερνά την κλίση του 3,5%. Στη συνέχεια εντοπίστηκαν τα προς διατήρηση μεγάλα δέντρα και τα δεδομένα υψόμετρά τους στο έδαφος. Λόγω της υφιστάμενης πολυεπίπεδης κατάστασης, τα περισσότερα δέντρα βρίσκονται σε ψηλότερο υψόμετρο από αυτό που θα προέκυπτε ως δάπεδο της πλατείας σε κάθε επί μέρους σημείο. Κατά συνέπεια για τη διατήρηση των δέντρων όφειλαν να δημιουργηθούν τοίχοι συγκράτησης των εδαφών. Έτσι, οριοθετήθηκαν οι χώροι πρασίνου με μικρά πρανή τα οποία να σβήνουν στο δάπεδο της πλατείας. Σε πολλά σημεία επιλέχθηκε οι τοίχοι να συνδυαστούν με χτιστά καθιστικά, ώστε να προσδώσουν επιπλέον χρηστική αξία στους χώρους.

Ο μεγαλύτερος χώρος φύτευσης διαμορφώνεται σε ήπιο πρανές κατηφορίζοντας προς τη νότια πλευρά αγκαλιάζοντας τον μεγαλύτερο πλάτανο. Το ψηλότερο σημείο του καθορίζεται από το υψόμετρο του εδάφους στη βάση του δέντρου. Ο χώρος διαμορφώνεται με ήπια κλίση, έτσι ώστε να ενώνεται με το δάπεδο της πλατείας στη νότια πλευρά και να προσφέρεται για ελεύθερες δραστηριότητες παιδιών, όπως τρέξιμο, αλλά και ενηλίκων, όπως ξάπλωμα στην πλαγιά. Για την ενίσχυση της χρήσης του πρανούς προτείνεται η δημιουργία κατασκευής εξέδρας “ντεκ” γύρω από το δέντρο η οποία δύναται να λειτουργεί είτε ως καθιστικό, είτε ως χώρος δημιουργικού παιχνιδιού/δρώμενων.

Στον νοτιότερο υφιστάμενο πλάτανο προτείνεται δημιουργία ορθογωνικού παρτεριού σε συνδυασμό με καθιστικό, για τη διατήρηση του δέντρου και με αφορμή αυτό δημιουργούνται άλλα 3 όμοια παρτέρια σε σειρά για την οριοθέτηση της πλατείας και τη δημιουργία μίας εναλλακτικής πεζοδιαδρομής ανάμεσα στα δέντρα. Στον βόρειο πλάτανο δημιουργείται πολύ ήπιο πρανές και στον χώρο φύτευσης προτείνεται η δημιουργία ενός χώρου καθιστικού εναλλακτικού χαρακτήρα με μεμονωμένα καθιστικά ενδιαφέρουσας ογκοπλασσίας και σχήματος τύπου μανιταριού.

3.3 ΧΑΡΑΞΕΙΣ-ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Ο σχεδιασμός επιλέγεται να ακολουθήσει απλές ευθείες χαράξεις και λιτές γραμμές, ώστε οπτικά να επικρατούν και να αναδειχθούν τα μνημεία και τα επιβλητικά μεγάλα δέντρα. Οι άξονες των χαράξεων προκύπτουν από τις παραλληλίες των πέριξ μετώπων και των αξόνων των δρόμων, σε συνδυασμό με τις κάθετες σε αυτές. Για την δημιουργία οπτικής ενότητας μεταξύ των δύο τμημάτων της πλατείας, παρότι χωρίζονται από οδόστρωμα, επιλέγεται οι χαράξεις να δημιουργήσουν μία μορφή «κέντρου», έτσι δημιουργείται ορθογωνικό σχήμα σε στρέψη, το οποίο διασχίζεται από την οδό και τελικά το κάθε τμήμα της πλατείας αποκτά από ένα σχεδιαστικά αντιληπτό τρίγωνο. Στη δυτική πλατεία στην κορυφή του σχήματος βρίσκεται το «Ηρώο» ως κεντρικό θέμα της πλατείας, ενώ στην ανατολική δημιουργείται μία «αγκαλιά» από τους χώρους φυτεύσεων, η οποία αποτελεί και τον ενιαίο χώρο εκδηλώσεων με σκληρό δάπεδο.

Οι σχεδιαστικές χαράξεις εκφράζονται χωρικά είτε ως φιλέτο στο δάπεδο, δηλαδή στον σχεδιασμό των δαπέδων, είτε ως αλλαγή υλικού δαπέδου από το σκληρό στο φυσικό υλικό. Ακόμη, εκφράζονται ως κατασκευές τοίχων συγκράτησης εδαφών, όπου απαιτείται, ταυτόχρονα οργανώνοντας τις πορείες πεζών.

Εικόνα 10 Βασικές χαράξεις προτεινόμενου σχεδιασμού - με κόκκινο οι χαράξεις του νοητού ορθογωνικού «κέντρου» σε στρέψη.

3.4 ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΠΕΖΩΝ - ΠΡΟΣΒΑΣΙΜΟΤΗΤΑ

Στο σύνολο του σχεδιασμού λαμβάνονται υπόψιν το ΦΕΚ6213/Β/7.12.2022 «Αντικατάσταση της υπ' αρ. 52907/2009 υπουργικής απόφασης "Ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία σε κοινόχρηστους χώρους των οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών" (Β' 2621)», καθώς και οι κατευθυντήριες οδηγίες του «Σχεδιάζοντας για όλους» του Γραφείου Μελετών ΑμεΑ του ΥΠΕΧΩΔΕ.

Οι κύριες πορείες πεζών διασφαλίζονται κυρίως περιμετρικά των πλατειών σε κατάλληλα διαμορφωμένα πεζοδρόμια και μαζί με αυτές οι οδεύσεις ατόμων με προβλήματα στην όραση. Μέσω της χάραξης των οδεύσεων εξασφαλίζεται η ασφαλής κίνηση όλων των ατόμων και η σύνδεση των βασικών πορειών των πεζών. Στο εσωτερικό των δύο τμημάτων της πλατείας, δεν προτείνονται επιπλέον σαφείς οδεύσεις, ειδικότερα αυτές των ατόμων με μειωμένη όραση, καθώς οι κινήσεις στον χώρο μπορούν να γίνουν ελεύθερα με ασφάλεια και οι χώροι έχουν την δυνατότητα να φιλοξενούν εκδηλώσεις και δρώμενα με εφήμερες κατασκευές, οι οποίες δεν θα πρέπει να ανακόπτουν την κυκλοφορία των πεζών. Σύμφωνα με την νομοθεσία (ΦΕΚ6213/Β/7.12.2022 άρθρο 4) τα πεζοδρόμια χωρίζονται σε 4 ζώνες.

- Ζώνη περιορισμού ελάχιστου πλάτους 0,20μ -0,40μ εάν φέρει ζαρντινιέρες.
- Ζώνη αστικού εξοπλισμού ελάχιστου πλάτους 0,35μ όταν προορίζεται για πινακίδες σήμανσης και οδοφωτισμό.
- Ζώνη ελεύθερης οδεύσεως πεζών καθαρού ελάχιστου πλάτους 1,50μ.

Στο άρθρο 5 του ανωτέρω ορίζονται οι κλίσεις πεζοδρομίου:

- Μέγιστη κάθετη κλίση της ζώνης όδευσης πεζών τίθεται το 2% για την απορροή ομβρίων.

- Μέγιστη επιτρεπόμενη κατά μήκος κλίση της ζώνης όδευσης πεζών τίθεται το 12%.

Στην κάτοψη της παρούσας μελέτης παρουσιάζεται η όδευση πεζών πλάτους 1,50μ, η οποία εξασφαλίζει τις παραπάνω προϋποθέσεις. Ταυτόχρονα, μεριμνάται η εγκάρσια κλίση των οδεύσεων να μην ξεπερνά το 2% για τα όμβρια και κατά συνέπεια οι ενιαίες κλίσεις των επιπέδων της πλατείας τροποποιούνται στις ζώνες όδευσης πεζών για αυτόν τον λόγο. Η πρόσβαση σε άτομα με μειωμένη κινητικότητα και εμποδιζόμενα άτομα εξασφαλίζεται στο σύνολο της πλατείας, λόγω των ήπιων κλίσεων.

Στο άρθρο 3 «Προσβασιμότητα Κοινόχρηστων Χώρων – Γενικά» ορίζεται:

- Το ιδανικό ύψος κρασπέδου πεζοδρομίου κυμαίνεται από 7-10 εκ. ενώ ως μέγιστο αποδεκτό ύψος είναι τα 0,15εκ. από το οδόστρωμα.

Η μελέτη προβλέπει γενικά το ύψος των κρασπέδων 10εκ. από το οδόστρωμα και υποβάθμισή τους στα σημεία των ραμπών. Το ύψος των κρασπέδων οφείλει να τηρηθεί στην κατασκευή, ακόμη και σε περίπτωση που απαιτηθούν μικροτροποιώσεις επί του έργου, λόγω απόκλισης των υψομέτρων του τελικά διαμορφωμένου οδοστρώματος. Στη συνέχεια των οδεύσεων και στα σημεία που ορίζονται διαβάσεις δημιουργούνται ράμπες για την υψομετρική κάλυψη από το επίπεδο της πλατείας στο οδόστρωμα. Οι ράμπες, σύμφωνα με τη νομοθεσία έχουν ελάχιστο πλάτος 1,50μ⁶. Η κάθε ράμπα σχεδιάζεται κατά περίπτωση ανάλογα με τις επί τόπου στάθμες και τις κλίσεις του οδοστρώματος και της πλατείας και των επιτρεπόμενο χώρο, όπως απεικονίζεται στην κάτοψη της αρχιτεκτονικής μελέτης με τις διαστάσεις και τις στάθμες, ενώ η κατασκευή τους οφείλει να ακολουθεί το σχετικό σχέδιο λεπτομέρειας της μελέτης (ΛΔ02) καθώς και τα σχετικά σχέδια λεπτομερειών της νομοθεσίας.

Ακόμη, η νομοθεσία ορίζει σε όλες τις κλίμακες που κατασκευάζονται σε υπαίθριους χώρους να επιβάλλεται η τοποθέτηση συνεχών πλαϊνών χειρολισθήρων και στις δύο πλευρές αυτών, σε δύο ύψη (0,70μ. και 0,90μ.) μετρούμενα από το πάτημα των βαθμίδων κατακόρυφα από την ακμή της βαθμίδας. Στην κλίμακα του δυτικού τομέα της πλατείας συμπεριλαμβάνεται διπλός (στα 2 ύψη) ανοξείδωτος χειρολισθήρας στην μία πλευρά της επί του τοιχίου δυτικά. Το νότιο τοιχίο της σκάλας κρίνεται σκόπιμο να παραμείνει χαμηλό για αρχιτεκτονικούς λόγους και άρα το ύψος του δεν επιτρέπει την προσθήκη χειρολισθήρα.

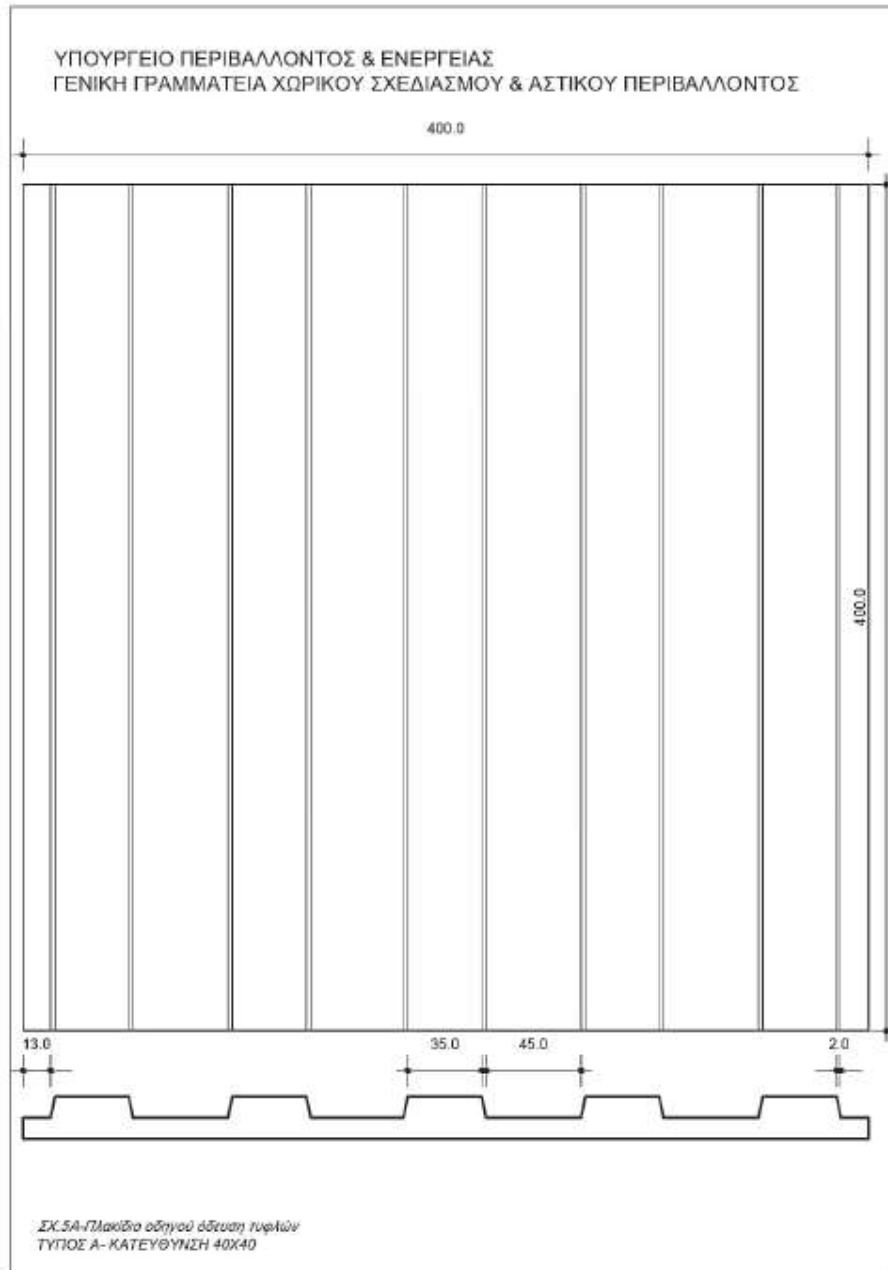
⁶ Κατά τη διαμόρφωση των κοινόχρηστων χώρων οι υψομετρικές διαφορές καλύπτονται με κεκλιμένα επίπεδα (ράμπες) κίνησης πεζών, τα οποία είναι συνεχή, χωρίς αναβαθμό στην απόληξη, με κλίση μέχρι 5% και πλάτους τουλάχιστον 1,50μ. Ειδικότερα στα σημεία που επιβάλλεται σύνδεση της στάθμης του πεζοδρομίου με τη στάθμη του οδοστρώματος, κατασκευάζονται εγκάρσιως του πεζοδρομίου κεκλιμένα επίπεδα με πλάτος τουλάχιστον 1,50μ ή ίσο με το πλάτος της διάβασης πεζών (ΣΧ. 12α ΚΕΚΛΙΜΕΝΟ ΕΠΙΠΕΔΟ - ΚΑΤΟΨΗ και ΣΧ. 12β ΚΕΚΛΙΜΕΝΟ ΕΠΙΠΕΔΟ - ΤΟΜΕΣ Παράρτημα). (ΦΕΚ6213/Β/7.12.2022 Άρθρο 8 παρ. 1)

Άλλωστε, διασφαλίζεται περιμετρικά η πρόσβαση για άτομα με προβλήματα κινητικότητας από το πεζοδρόμιο με κλίση.

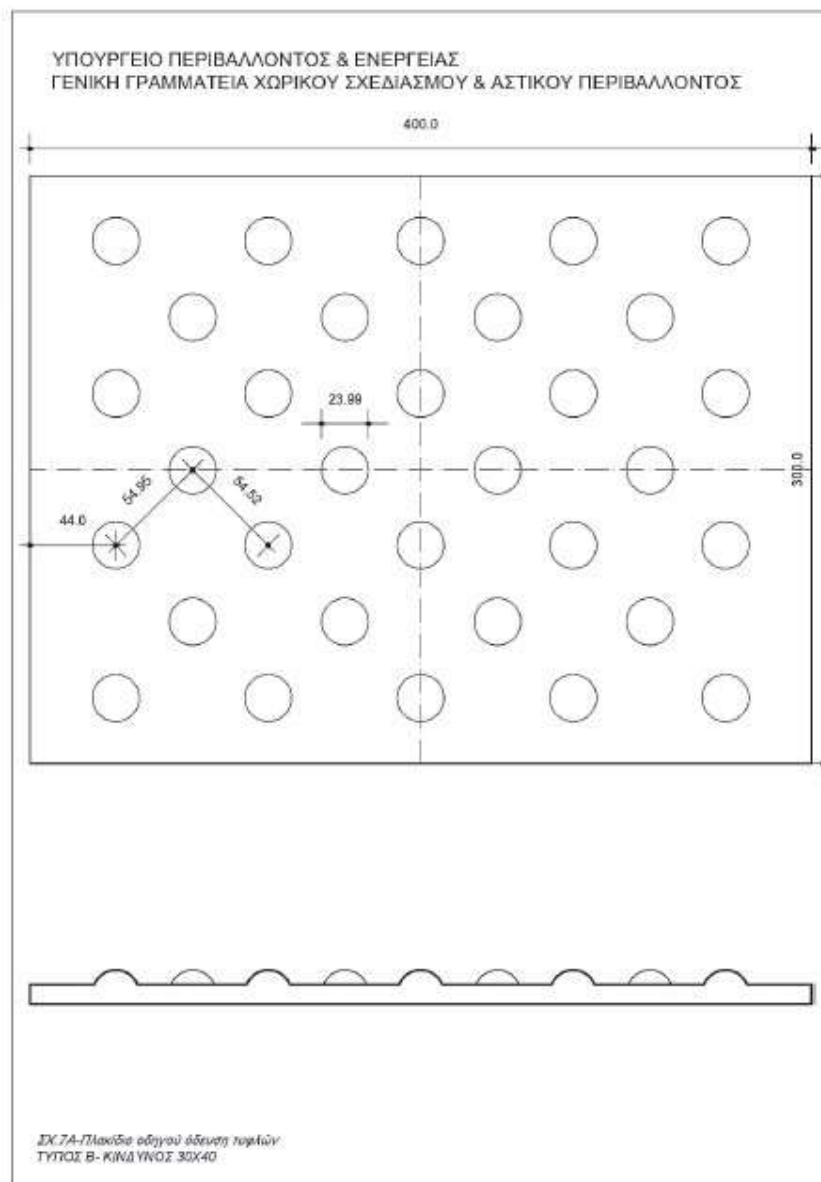
Τα καθιστικά όπως προτείνονται στην αρχιτεκτονική μελέτη λαμβάνουν υπόψιν την συμπερίληψη όλων των ατόμων και σχεδιάζονται σύμφωνα με τη νομοθεσία με ύψη καθίσματος να κυμαίνονται μεταξύ 0,35-0,52m από το έδαφος και μέσου ύψους περί τα 45cm, ενώ φέρουν πλάτη με γωνία 105°. Αρκετά καθιστικά διαθέτουν παρακείμενο χώρο για αναπηρικό αμαξίδιο. Αναλυτικότερα τα καθιστικά ως κατασκευές περιγράφονται παρακάτω. Λαμβάνεται υπόψιν η δημιουργία χώρων καθιστικών προσβάσιμα από όλους και ειδικότερα και για άτομα με μειωμένη όραση. Έτσι, επιλέγονται περιοχές όπου οι οδεύσεις με τα ειδικά τεμάχια δαπέδου για εξυπηρέτηση ατόμων με προβλήματα στην όραση να σηματοδοτούν τα καθιστικά και να δημιουργείται ζώνη μπροστά από το καθιστικό με τα χαρακτηριστικά τεμάχια τύπου Δ – Εξυπηρέτηση, ώστε να γίνονται αντιληπτά.

Σχετικά με τις οδεύσεις ατόμων με μειωμένη όραση, η νομοθεσία προβλέπει τεσσάρων ειδών ειδικά τεμάχια, τα οποία οφείλουν να είναι ανάγλυφα και να έχουν διαφορετική απόχρωση από το υπόλοιπο δάπεδο, ώστε να είναι διακριτά. Στην μελέτη αρχικά προτάθηκαν τα τεμάχια αυτά να είναι από μάρμαρο χρώματος λευκού, ώστε να συνδυάζονται με τα φιλέτα μαρμάρου των δαπέδων και με τα μαρμάρινα μνημεία, τονίζοντας τον μνημειακό χαρακτήρα. Κατόπιν αιτήματος του αναθέτοντος τη μελέτη, αλλά και έρευνα της αγοράς, η μελέτη προτείνει τη χρήση κίτρινο έτοιμων τεμαχίων του εμπορίου. Τα τεμάχια αυτά είναι παρακάτω και οφείλουν να ακολουθούν τις προδιαγραφές της νομοθεσίας:

1. Τύπου Α – Κατεύθυνσης: Ριγέ με πλατιές και αραιές ρίγες παράλληλα στην κίνηση πεζών, διαστάσεων 40x40cm, χρώματος κίτρινου.

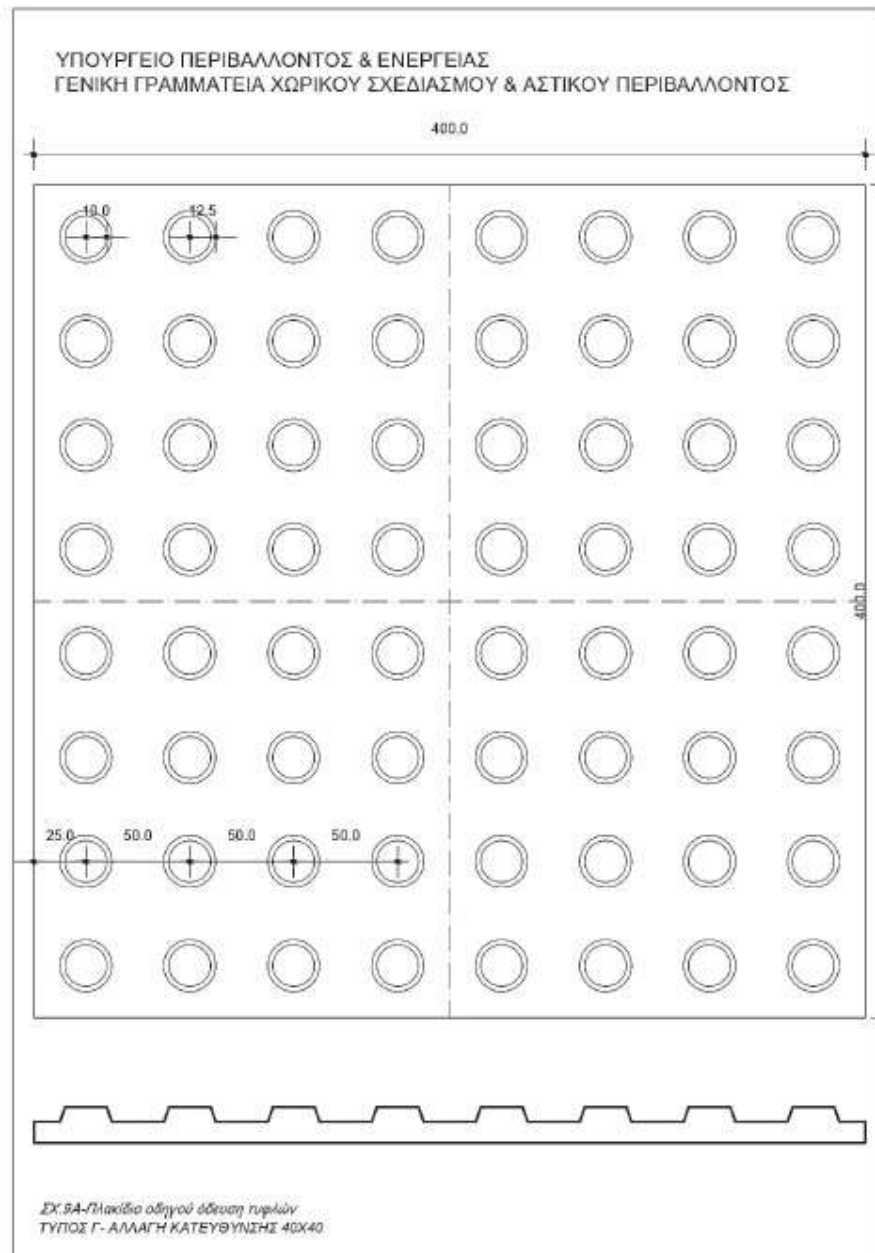

2. Τύπου Β – Κίνδυνος: Φολιδωτές με έντονες φολίδες σε τετράγωνο κάναβο με διάταξη διαγώνια προς την κίνηση, διαστάσεων 40x30cm, χρώματος κίτρινου.⁷

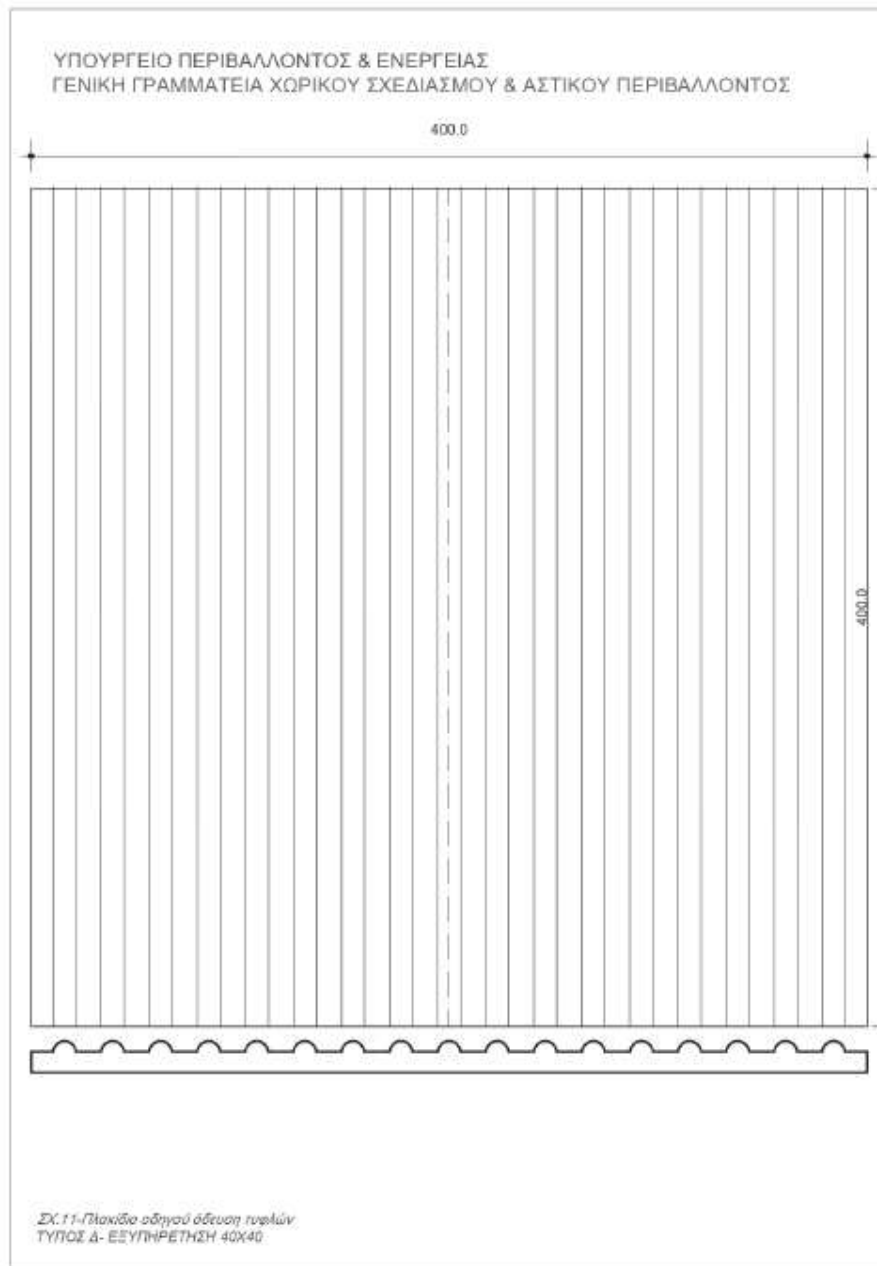

⁷ Ειδικά στις ράμπες των πεζοδρομίων, τοποθετούνται μόνο στην απόληξη των ραμπών στην πλευρά προς το οδόστρωμα σε επαφή με το υποβαθμισμένο κράσπεδο, καθ' όλο το πλάτος των αντίστοιχων διαβάσεων. Το ίδιο εφαρμόζεται και στις διαχωριστικές νησίδες κυκλοφορίας. (ΦΕΚ6213/Β/7.12.2022 Άρθρο 7 παρ. 1β)

3. Τύπου Γ - Αλλαγή κατεύθυνσης: Φολιδωτές με λιγότερο έντονες φολίδες σε τετράγωνο κάναβο με διάταξη παράλληλη προς την κίνηση, διαστάσεων 40x40cm χρώματος κίτρινου.

4. Τύπου Δ – Εξυπηρέτηση: Ριγέ με στενές και πυκνές ρίγες, διαστάσεων 40x40cm χρώματος κίτρινου.

Για τον υπόλοιπο εξοπλισμό που προτείνεται από την αρχιτεκτονική μελέτη οφείλουν να ακολουθούνται οι σχετικές προδιαγραφές της νομοθεσίας, καθώς και για τον εξοπλισμό και ειδικότερα τις πινακίδες σήμανσης που περιλαμβάνονται στην κυκλοφοριακή μελέτη. Τέλος, στις περιοχές όπου ο δυτικός τομέας της πλατείας συνδέεται με τα υφιστάμενα πεζοδρόμια επί των οδών Κ. Μπένη και 28^{ης} Οκτωβρίου οφείλει να μεριμνηθεί η συνέχεια των οδεύσεων ατόμων μειωμένης όρασης.

3.5 ΜΝΗΜΕΙΑ

Η πλατεία στο σύνολο σχεδιάζεται με κεντρικό θέμα το Ηρώο (Μνημείο Α). Έτσι, οι χαράξεις που ορίζουν το «κέντρο» ως ορθογώνιο σε στρέψη, έχουν στην κορυφή του δυτικού τομέα το Ηρώο, δημιουργώντας ένα μεγάλο ενιαίο χώρο με απρόσκοπτη θέα προς αυτό και από τον ανατολικό τομέα. Τα υπόλοιπα μνημεία τοποθετούνται στις πλευρές του νοητού σχήματος. Πίσω από το Ηρώο, όπως και στην υφιστάμενη κατάσταση, φοντάρουν τα υφιστάμενα μεγάλα αειθαλή δέντρα και ψηλότερα το κτίριο της Δημοτικής Αγοράς. Το Ηρώο (Μνημείο Α) μετατοπίζεται ελαφρώς, ώστε να κεντραριστεί στη νέα διαμόρφωση του χώρου.

Το μνημείο Προσφυγικού Ελληνισμού (Μνημείο Β) μετατοπίζεται, κυρίως υψομετρικά στο νέο επίπεδο της δυτικής πλατείας, με σχεδόν τον αρχικό του προσανατολισμό. Το μέγεθός του είναι επιβλητικό, όμως στο χώρο, σε συνδυασμό με τις νέες διαμορφώσεις τοίχων και πρανών καθώς και των μεγάλων υφιστάμενων δέντρων, ο όγκος του συνομιλεί αναλογικά, ενώ ταυτόχρονα παραμένει ορατό από το ψηλότερο πεζοδρόμιο της οδού Κ. Μπένη. Ο κεκλιμένος χώρος φύτευσης πίσω από αυτό, βοηθάει στην οπτική αντίληψη του μνημείου, προσδίδοντας βάθος και ενιαίο φόντο.

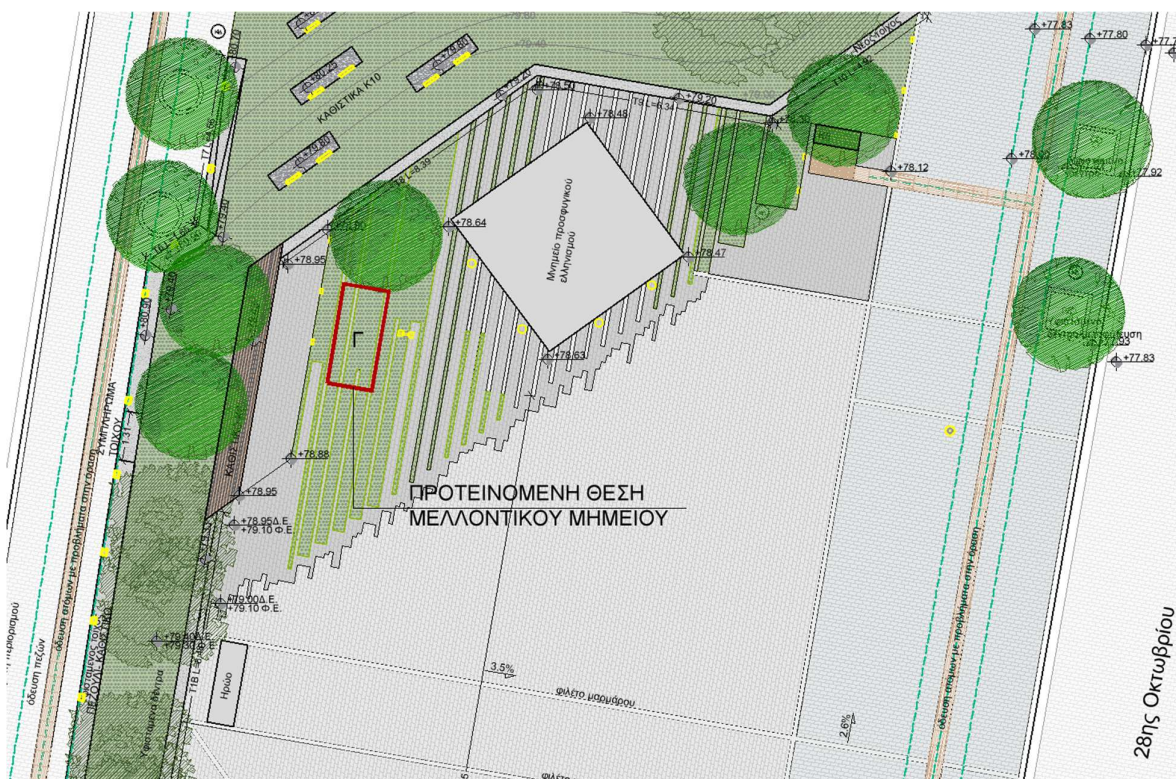
Στην ανατολική πλατεία οργανώνονται τα άλλα 3 μνημεία, σύμφωνα με τις περιοχές στις οποίες βρίσκονται στην υφιστάμενη κατάσταση και για το καθένα ξεχωριστά σχεδιάζεται ο απαιτούμενος χώρος για την ανάδειξή του. Στην περιοχή που δημιουργεί το ορθογωνικό «κέντρο» σε στρέψη οργανώνονται στις δύο πλευρές ο Ανδριάντας Θρακομακεδόνων (Μνημείο Γ) και το μνημείο Σαρακατσάνων αγωνιστών (Μνημείο Δ). Ο Ανδριάντας Θρακομακεδόνων (Μνημείο Γ) στρέφεται με την κύρια όψη του προς την κατεύθυνση από την οποία έρχονται τα αυτοκίνητα στην οδό 28^{ης} Οκτωβρίου, ώστε να είναι αντιληπτό ως γλυπτό από τους διερχόμενους περαστικούς επιβάτες. Το μνημείο Σαρακατσάνων αγωνιστών (Μνημείο Δ) τοποθετείται έκκεντρα και αντικατοπτρικά με το Ηρώο (Μνημείο Β), συνομιλώντας με αυτό λόγω παρόμοιες μορφής και έτσι η κύρια όψη του στρέφεται προς το νοητό «κέντρο». Το μνημείο Ολοκαυτώματος (Μνημείο Ε) παραμένει χωροθετημένο στη διακριτή περιοχή που βρίσκεται και τοποθετείται, όπως και σήμερα, σε πρανές φύτευσης, δεδομένου ότι η κατασκευή του έχει σχεδιαστεί για τοποθέτηση σε κλίση.

Πέραν της νέας χωροθέτησης των μνημείων για την ανάδειξή τους, κρίθηκε σκόπιμο επί της μελέτης και η διαφοροποίηση των δαπέδων γύρω από αυτά κατά περίπτωση. Έτσι, επιλέχθηκε το Ηρώο να περιβάλλεται από το σκληρό ενιαίο δάπεδο της πλατείας, δεδομένου ότι αποτελεί και το κεντρικό θέμα αυτής. Για τα υπόλοιπα μνημεία επιλέχθηκε να διαφοροποιηθεί το δάπεδο με έναν γραμμικό σχεδιασμό, όπου θα δημιουργείται μία εισχώρηση του σκληρού υλικού δαπέδου στο μαλακό έδαφος της φύτευσης, προτείνοντας μία ενδιάμεση κατάσταση ομαλής μετάβασης των υλικών. Ο σχεδιασμός αυτός συνδυάζεται με τη χρήση φιλέτων μαρμάρου για τη σηματοδότηση των μνημείων. Ταυτόχρονα, κάθε μνημείο περιβάλλεται από χώρο φύτευσης, ώστε να δημιουργείται ένα πράσινο περιβάλλον γύρω και πίσω από αυτά για τη δημιουργία κατάλληλου φόντου.

Κατά την ολοκλήρωση της μελέτης, ζητήθηκε από την αναθέτουσα αρχή να προβλεφθεί επιπλέον χώρος για μελλοντική τοποθέτηση μνημείου, στην περιοχή μεταξύ του δυτικού τομέα της πλατείας μεταξύ του Ηρώου και του μνημείου Προσφυγικού Ελληνισμού. Στο σχέδιο Α05 σημειώνεται με κόκκινο περίγραμμα η ζητούμενη θέση. Όμως, δεδομένου του πολύ μεγάλου όγκου του μνημείου Προσφυγικού Ελληνισμού, αλλά και της μεγάλης συναισθηματικής σημασίας του Ηρώου, κρίνεται ότι αρχιτεκτονικά η θέση αυτή δεν είναι ιδανική για την τοποθέτηση επιπλέον μνημείου μελλοντικά και έτσι προτείνεται και εναλλακτική θέση στον ανατολικό τομέα της πλατείας, ανατολικά του μνημείου Ολοκαυτώματος. Η προτεινόμενη διαδρομή και ο χώρος φύτευσης όπως έχει σχεδιαστεί στην περιοχή αυτή, ενδείκνυται για την τοποθέτηση επιπλέον μνημείων και εφόσον χρειαστεί θα μπορούσαν επί αυτής της πορείας στον χώρο φύτευσης να τοποθετηθούν και περισσότερα. Έτσι, σημειώνονται στο παρακάτω απόσπασμα σχεδίου με Α η πρώτη προτεινόμενη θέση προς κάλυψη και με Β η δεύτερη κατά σειρά επιλογής, με στόχο να δημιουργηθεί μία πορεία μνήμης και να αποδοθεί ένας ρυθμός στον χώρο. Η θέση στον δυτικό τομέα σημειώνεται με Γ ως Τρίτη κατά σειρά προτίμησης, δεδομένης της σχέσης με τα άλλα μνημεία και της ύπαρξης καθιστικού σε άμεση σχέση. Η αξιολόγηση μίας μελλοντικής επιλογής θέσης, οφείλει να λάβει υπόψιν και τη μορφή του μελλοντικού γλυπτού/μνημείου.

Εικόνα 11 Προτεινόμενες θέσεις μελλοντικών μνημείων στον ανατολικό τομέα της πλατείας. Σημειώνονται με Α η πρώτη προτίμηση σε θέση που μπορεί να καλυφθεί και με Β η δεύτερη.

Εικόνα 12 Προτεινόμενη θέση μελλοντικών μνημείων στον ανατολικό τομέα της πλατείας. Σημειώνεται με Γ ως τρίτη επιλογή κατά σειρά προτίμησης επιλογής θέσης, σύμφωνα με την αρχιτεκτονική μελέτη.

3.6 ΥΛΙΚΑ – ΔΑΠΕΔΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΕΣ

Ο σχεδιασμός των δαπέδων σε έναν ανοικτό δημόσιο χώρο αποτελεί το βασικότερο στοιχείο οργάνωσης και σύνθεσης. Ακολουθώντας τις ανωτέρω κατευθύνσεις και αρχές με τα επιμέρους στοιχεία και με βάση τις χαράξεις, οργανώθηκαν τα σχήματα και οι περιοχές των χώρων πρασίνου. Σημαντικές χαράξεις ή τελειώματα δαπέδων εκφράζονται στο δάπεδο με φιλέτα μαρμάρου σύμφωνα με την κάτοψη της πλατείας. Σημαντικό στοιχείο της μελέτης αποτέλεσε η εύρεση ενός είδους δαπέδου μετάβασης από το σκληρό δάπεδο στο φυσικό μαλακό έδαφος. Η ιδέα ήταν η εισχώρηση του σκληρού δαπέδου της πλατείας σε λωρίδες προς τη φύτευση. Ο σχεδιασμός αυτός εξυπηρετεί ταυτόχρονα τον τονισμό των μνημείων όπου αντί λωρίδες φύτευσης εναλλάσσονται σημειακά λωρίδες φιλέτων μαρμάρου. Για την επίτευξη του σχεδιασμού αυτού το δάπεδο επιλέχθηκε να είναι από τεμάχια κυβόλιθου, το οποίο συνδυάζεται και με τον κυβόλιθο των πέριξ πεζοδρομίων, για τη δημιουργία συνέχειας, αλλά και με το ύφος του συνόλου του κέντρου της πόλης, όπου εντοπίζονται οι λίθινοι κυβόλιθοι στην Παλιά Πόλη αλλά και οι τσιμεντένιοι κυβόλιθοι στις πιο σύγχρονες πεζοδρομήσεις.

Στο πλαίσιο της δημιουργίας μίας πλατείας που να συνδυάζεται με τα μνημεία, αλλά και στην κατεύθυνση μιας ίσως μελλοντικής προσέγγισης και οράματος για την επέκταση του δικτύου των πεζοδιαδρομών της Παλιάς Πόλης μέχρι και την περιοχή των καπναποθηκών με

ενιαίο ύφος, αρχική πρόταση της μελέτης ήταν η χρήση λίθινων ορθοκανονικών κυβόλιθων σε συνδυασμό με τα φιλέτα μάρμαρου. Στην προμελέτη και την οριστική μελέτη προβλεπόταν λίθινοι κυβόλιθοι με αρμό 2cm για υδατοδιαπερατότητα και χαμηλότερη επιφανειακή θερμοκρασία της πέτρας. Οι λίθινοι κυβόλιθοι, ως υλικό, θα προσδίδαν στο χώρο ένα χαρακτήρα υψηλότερης ποιότητας με διαχρονική αξία, ενώ ταυτόχρονα είναι υψηλής αντοχής σε καταπονήσεις, παραλαμβάνουν την πάτινα του χρόνου χωρίς να απαιτείται συχνή αντικατάσταση και είναι φιλικότεροι στο περιβάλλον κατά την παραγωγή τους υπό την έννοια της μικρότερης εκπομπής αέριων ρύπων διοξειδίου του άνθρακα, εν μέσω άλλων, αντί των συνήθων τσιμεντένιων κυβόλιθων. Αίτημα του αναθέτοντος της μελέτης ήταν η χρήση τσιμεντένιων κυβόλιθων με μικρότερο αρμό 1cm, οι οποίοι παράγονται και υπό μορφή ψυχρών υλικών, αρχικά λόγω κόστους αλλά και λόγω της διασφάλισης της ομαλής κίνησης αμαξιδίων και καροτσιών. Η πρόταση αυτή ενσωματώνει καλύτερα την πλατεία με τα πέριξ υφιστάμενα πεζοδρόμια.

Τελικά, προτείνεται συνδυασμός των ανωτέρω υλικών με μεγαλύτερο ποσοστό των επιφανειών να αποτελούνται από τσιμεντένιο ψυχρό κυβόλιθο χρώματος ανοιχτού γκρι σε συνδυασμό με μικρότερες ποσότητες γρανιτένιων κυβόλιθων, με αρμό 1cm. Ο συνδυασμός προτείνεται στις μεγάλες επιφάνειες και αυτές του κέντρου της πλατείας και των πεζοδρομίων να υλοποιηθεί με σχεδόν τυχαία τοποθέτηση ορισμένων γρανιτένιων κυβόλιθων, σύμφωνα με την ενδεικτική λεπτομέρεια δαπέδου της μελέτης ΛΔ01. Στις περιοχές των 3 μνημείων (Προσφυγικού Ελληνισμού (Μνημείο Β), Ανδριάντα Θρακομακεδόνων (Μνημείο Γ), Σαρακατσάνων Αγωνιστών (Μνημείο Δ), όπου οι κυβόλιθοι εισχωρούν στις φυτεύσεις, τοποθετείται αποκλειστικά γρανιτένιος κυβόλιθος. Έτσι, επιτυγχάνεται η ανάμιξη των υλικών και η σταδιακή τους μετάβαση και εναλλαγή από το τεχνητό σκληρό υλικό, στο φυσικό σκληρό υλικό και στη συνέχεια στο φυσικό έδαφος.

Εικόνα 13 Παραδείγματα λωρίδων κυβόλιθου/φύτευσης

Ειδικότερα στο νότιο τμήμα της ανατολικής πλατείας, όπου αρχική πρόθεση ήταν η δημιουργία μίας διαδρομής «πιο φυσικού χαρακτήρα» ανάμεσα σε δέντρα σε συνδυασμό με τους μεγάλους υφιστάμενους πλάτανους και το πρανές φύτευσης, προτείνεται η πλήρης τοποθέτηση γρανιτένιου κυβόλιθου και αντίστοιχα στη συνέχεια επιλέχθηκε ο ίδιος χειρισμός και στο βόρειο τμήμα της πλατείας. Σε κάθε περίπτωση ο γρανιτένιος κυβόλιθος θα έχει λεία επιφάνεια και με προσεκτική τοποθέτηση κατά την κατασκευή δεν θα αποτελεί εμπόδιο για αμαξίδια. Αντιθέτως, στα τμήματα πεζοδρομίου βόρεια, νότια και δυτικά του δυτικού τομέα πλατείας προτείνεται η αποκλειστική χρήση ψυχρού υλικού-τσιμεντένιου κυβόλιθου, χωρίς συνδυασμό με τεμάχια γρανιτένιου για την καλύτερη οπτική ενοποίηση με τα υφιστάμενα πεζοδρόμια, αλλά και την αξιοποίηση των ιδιοτήτων του ψυχρού υλικού, στους μη σκιασμένους αυτούς χώρους. Ομοίως, στις περιοχές που προτείνεται κυβόλιθος στο οδόστρωμα, προβλέπεται χρήση μόνο τσιμεντένιου ψυχρού κυβόλιθου.

Φιλέτα μαρμάρου τοποθετούνται για τον εγκιβωτισμό των περιοχών του κυβόλιθου και για τον τονισμό των χαράξεων. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην αλλαγή της φοράς τοποθέτησης του κυβόλιθου, ανάλογα την περιοχή. Η φορά αλλάζει σύμφωνα με την οριοθέτηση των περιοχών με τα φιλέτα και ανάλογα με την φορά που οι λωρίδες εισέρχονται στο φυσικό έδαφος. Ο σχεδιασμός των λωρίδων εισχώρησης, δεν μπορεί να υλοποιηθεί με ακρίβεια, ώστε να ανταποκριθεί στην εφαρμογή πιστά, καθώς και οι αρμοί του κυβόλιθου κατά την κατασκευή δεν είναι δυνατόν να έχουν την ακρίβεια της τάξεως μικρότερης του εκατοστού. Επομένως, κατά την κατασκευή θα γίνει προσπάθεια να τηρηθούν οι αναλογίες με βάση την κάτοψη και σύμφωνα με την ενδεικτική λεπτομέρεια του δαπέδου ΛΔ01.

Στις περιοχές όπου οι λωρίδες εισέρχονται στις χωμάτινες επιφάνειες πραγματοποιείται εγκιβωτισμός του κυβόλιθου σύμφωνα με τη λεπτομέρεια ΛΔ01. Κάτω από τις επιφάνειες του κυβόλιθου τοποθετούνται στρώσεις κοκκωδών υλικών για απορρόφηση των όμβριων υδάτων μέσω των αρμών. Κάτω από τις επιφάνειες των φιλέτων μαρμάρων και των ειδικών πλακιδίων των οδεύσεων ατόμων μειωμένης όρασης υπάρχει σταθερή

επιφάνεια σκυροδέματος σύμφωνα με το σχέδιο της ενδεικτικής λεπτομέρειας δαπέδων ΛΔ01.

Τα κράσπεδα προτείνονται να είναι τσιμέντου για τη συνέχιση του υλικού των πεζοδρομίων. Στην κλίμακα της δυτικής πλατείας προβλέπεται δάπεδο τσιμέντου λείο σκουπιστό, το οποίο να είναι αντισλίσθηρό.

Στις επιφάνειες τοίχων και καθιστικών προδιαγράφεται επίχρισμα με τσιμεντοειδές υλικό λευκής απόχρωσης, μικρής κοκκομετρίας τύπου Durocrete-deco ή ανάλογου, το οποίο εφαρμόζεται με τη τεχνική πατητής τσιμεντοκονίας. Το υλικό αυτό προτείνεται λόγω υψηλής μηχανικής αντοχής, αντοχής σε τριβή, υδατοαποθητικότητα, υψηλής πρόσφυσης, ενώ δεν αποχρωματίζεται με το πέρασμα του χρόνου και μπορεί να έχει ιδιαίτερη υφή. Για την καλύτερη συντήρησή του σε βάθος χρόνου προτείνεται η εφαρμογή αδιαβροχοποιητικού βερνικιού.

3.7 ΠΟΔΗΛΑΤΟΔΡΟΜΟΣ

Ζητούμενο της μελέτης ήταν η ένταξη ποδηλατόδρομου, ο οποίος να συνδέει τον νέο ποδηλατόδρομο της οδού 28^{ης} Οκτωβρίου με τον πεζόδρομο της οδού Περγάμου. Έτσι, δεδομένου ότι ο ποδηλατόδρομος προδιαγράφηκε ως ζητούμενο επί κρασπέδου ώστε να διαχωρίζεται από το οδόστρωμα για την ασφάλεια των ποδηλατιστών, επιλέχθηκε η ένταξή του στο επίπεδο της πλατείας, καθώς εάν δημιουργούταν με επιπλέον διάζωμα προς την πλατεία, ο κατακερματισμός του χώρου θα ήταν πιο έντονος και επίσης η διάσχιση της οδού 28^{ης} Οκτωβρίου πιο δύσκολη για τους πεζούς. Η φιλοσοφία της ένταξής του εντός της

πλατείας είναι ότι οι ποδηλάτες θα οφείλουν να μειώνουν ταχύτητα σε αυτό το τμήμα, ενώ θα οφείλουν να σταματούν στις διαβάσεις/ ράμπες των πεζών. Ακόμη, η ένταξη του ποδηλατόδρομου εντός της πλατείας δημιουργεί και χώρους στάθμευσης ποδηλάτων αλλά και χώρους στάσης των ποδηλατιστών για ξεκούραση.

Σχεδιαστικά και κατασκευαστικά συγκεκριμένα στη διάβαση της 28^{ης} Οκτωβρίου ο ποδηλάτης αναγκαστικά θα κόβει ταχύτητα με αφορμή τη ράμπα. Επισπρόσθετα, τοποθετούνται τεμάχια τύπου Β « Κίνδυνος» για τη σηματοδότηση της διάβασης και την ασφάλεια των πεζών. Το υλικό του ποδηλατόδρομου επιλέγεται να είναι σταθεροποιημένο χωμάτινο δάπεδο στο πλαίσιο της προσπάθειας ένταξης περισσότερων φυσικών στοιχείων στον σχεδιασμό. Το υλικό αυτό είναι σταθερό, υδατοπερατό, δεν λασπίζει και είναι κατάλληλο για την χρήση αυτή, ενώ ταυτόχρονα είναι φιλικό προς το περιβάλλον.

3.8 ΑΣΤΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

Καθιστικά- παγκάκια

Αρχική πρόθεση της μελέτης ήταν η χρήση έτοιμων καθιστικών για την ευκολία της κατασκευής. Όμως, οι αναγκαίες κατασκευές τοίχων για τη συγκράτηση εδαφών, καθώς και οι δεσμεύσεις για την ένταξη των υφιστάμενων δέντρων στον σχεδιασμό οδήγησαν στην επιλογή του σχεδιασμού χτιστών καθιστικών για τον συνδυασμό όλων των στοιχείων. Ταυτόχρονα, άλλη μία δέσμευση ήταν οι κλίσεις των δαπέδων, όπου στην περίπτωση της επιλογής έτοιμων καθιστικών θα απαιτούνταν η κατασκευή βάσης σκυροδέματος οριζόντιας για την τοποθέτηση των πάγκων. Η βάση αυτή θα εξείχε από το δάπεδο δημιουργώντας επικίνδυνες γωνίες και άσχημες λεπτομέρειες στον χώρο. Έτσι, σχεδιάζονται καθιστικά χτιστά, τα οποία συνδυάζονται με τοίχους αντιστήριξης εδαφών και στη συνέχεια σχεδιάζονται παρόμοιας μορφής μεμονωμένα καθιστικά. Πέραν ορισμένων καθιστικών που διαφοροποιούνται σε σχεδιασμό (τύποι K2, K5, K7, K10, K11) τα υπόλοιπα (τύποι K1, K3, K4, K5, K6, K8, K9) σχεδιάζονται με την ίδια φιλοσοφία και πάνω από τη βάση οπλισμένου σκυροδέματος φέρουν την κατασκευή πάγκου με ή χωρίς πλάτη από μεταλλικά στοιχεία γαλβανισμένου χάλυβα με ηλεκτροστατική βαφή gal7016 και ξυλεία ιroko. Η κατασκευή του άνω μέρους των καθιστικών στην οριστική μελέτη προβλεπόταν από συνθετική ξυλεία τύπου resysta, όμως λόγω του αυξημένου κόστους του υλικού αυτού καθώς και την δυσκολία εύρεσής του στο εμπόριο προτείνεται αντί αυτού ξυλεία ιroko. Στα περισσότερα καθιστικά μεριμνάται να υπάρχει εσοχή για τα πόδια των καθημένων σύμφωνα με τη νομοθεσία (ΦΕΚ6213/Β/7.12.2022 Άρθρο 17 παρ. 7). Κάτω από τα ξύλινα τεμάχια του καθίσματος τοποθετούνται λάμες για τη σύνδεση των σανίδων στη βάση, αλλά και ως αποστάτες για την απορροή των νερών της βροχής. Τονίζεται ότι κατά την κατασκευή της βάσης οπλισμένου σκυροδέματος οφείλει να δημιουργηθεί κλίση στην άνω επιφάνεια για την απορροή των

ομβρίων. Στις άκρες του καθίσματος οι λάμες χάλυβα έχουν σχήμα Γ για τη δημιουργία λείου και ασφαλούς τελειώματος.

Στόχος της μελέτης είναι η δημιουργία χώρων καθιστικών με διαφορετικές ποιότητες, δηλαδή ορισμένα να είναι τυπικής φιλοσοφίας καθιστικών πεζοδρομίου, άλλα να προωθούν εναλλακτικούς τρόπους καθίσματος, άλλα να βρίσκονται σε πρηνή ως κερκίδες, άλλα να συνδυάζονται με τα μεγάλα υφιστάμενα δέντρα για την αξιοποίηση της σκιάς τους, τέλος άλλα να προωθούν έναν πιο «παιχνιδιάρικο» χαρακτήρα στη χρήση τους. Έτσι, οι χώροι καθιστικών της πλατείας να δίνουν διάφορες εναλλακτικές και να προσελκύουν ευρύ φάσμα ηλικιών για την αξιοποίηση του χώρου. Πέραν των παρακάτω καθιστικών όπως περιγράφονται σημειώνεται ότι ως καθιστικό- πεζούλι μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ο τοίχος αντιστήριξης της δυτικής πλατείας επί του πεζοδρομίου της οδού Κ. Μπένη.

Εικόνα 14 Αρχική ιδέα επιλογής έτοιμου καθιστικού

Στη δυτική πλατεία προτείνονται δύο μεγάλα καθιστικά από σκυρόδεμα. Το καθιστικό K5 είναι εξολοκλήρου από σκυρόδεμα με τσιμεντοειδές επίχρισμα. Αντιστηρίζει το πρηνές προς την οδό Μ. Ρέματος, είναι ακανόνιστου σχήματος συνδυάζοντας τις διαφορές χαράξεις της πλατείας και φέρει χωνευτά φωτιστικά στη βάση του (βλ. λεπτομέρεια ΑΚ5). Το K5 δεν έχει πλάτη και λόγω του κυμαινόμενου πλάτους του προτείνει έναν διαφορετικό τρόπο καθίσματος ακόμη και ξαπλωτό. Το καθιστικό K6 έχει βάση σκυροδέματος με τσιμεντοειδές επίχρισμα συνεχίζοντας τον νέο τοίχο T1B και συνδέοντάς το με τον τοίχο T8. Πάνω από την κατασκευή οπλισμένου σκυροδέματος τοποθετείται η ειδική κατασκευή του πάγκου με πλάτη (βλ. λεπτομέρεια ΑΚ6). Στο πρηνές φύτευσης της δυτικής πλατείας η πρόθεση ήταν να δημιουργηθεί χώρος καθιστικών σε μορφή κερκίδας. Για τη μείωση όμως των κατασκευών

και την ανάγκη επικράτησης του φυσικού στοιχείου, επιλέχθηκε να δημιουργηθούν μεμονωμένα καθιστικά, τα οποία ταυτόχρονα να λειτουργούν και ως αντιστήριξη και στοιχεία διαμόρφωσης των κλίσεων στο πρανές. Τα καθιστικά, 4 στο σύνολο, είναι απλού ορθογωνικού σχεδιασμού από οπλισμένο σκυρόδεμα και τσιμεντοειδές επίχρισμα με σκωτία και χωνευτά φωτιστικά (βλ. λεπτομέρεια ΑΚ10). Επιπρόσθετα, προτείνεται η κατασκευή ελεύθερων καθιστικών τύπου Κ8 (βλ. λεπτομέρεια ΑΚ8) 1 τεμάχιο κοντά στο μνημείο Προσφυγικού Ελληνισμού (Μνημείο Β) και 2 τεμαχίων στο πεζοδρόμιο επί της οδού Μ. Ρέματος. Στα καθιστικά αυτά προσεγγίζουν και οι οδεύσεις ατόμων με μειωμένη όραση, ενώ διαθέτουν χώρο παρακείμενο για αμαξίδιο. Ο τύπος αυτού του καθιστικού τοποθετείται στο σύνολο της πλατείας.

Στην ανατολική πλατεία υπάρχουν 4 καθιστικά τύπου Κ1, τα οποία συνδυάζονται με υπερυψωμένες ζαρντινιέρες. Η υπερύψωση των παρτεριών αυτών προέκυψε αρχικά από την ανάγκη διατήρησης του υφιστάμενου πλάτανου στο καθιστικό Κ1* στο νοτιότερο τμήμα της πλατείας. Εκεί οφείλει να διατηρηθεί το έδαφος στο υψόμετρο της βάσης του κορμού και να μην επηρεαστεί το ριζικό σύστημα του δέντρου. Σύμφωνα με το τοπογραφικό αποτύπωσης το υψόμετρο της βάσης του κορμού είναι ψηλότερα από το τελικά επιθυμητό επίπεδο διαμόρφωσης της πλατείας, οπότε συγκεκριμένα για το καθιστικό Κ1* και την κατασκευή της ζαρντινιέρας οφείλει να δοθεί μεγάλη προσοχή κατά την εκσκαφή στις ρίζες του δέντρου και την κατασκευή τοίχου με έκκεντρη θεμελίωση (βλ. λεπτομέρεια ΑΚ1* και ΑΤ02 ανατολικής πλατείας). Ανάλογα της έκτασης του ριζικού συστήματος που θα αποκαλυφθεί κατά την εκσκαφή, προτείνεται το “καλούπωμα” του τοίχου να γίνει μόνο από την εξωτερική πλευρά και σε κάθε περίπτωση να υπάρχει συμβουλευτική ειδικού γεωπόνου κατά τις εργασίες. Σε περίπτωση που το ριζικό σύστημα είναι εκτενές και ψηλότερα από το υψόμετρο του τελικά διαμορφωμένου δαπέδου, προτείνεται η κατάλληλη σημειακή προσαρμογή με στόχο τη διατήρηση του δέντρου. Στο καθιστικό Κ1* εφόσον απαιτηθεί από το αναγκαίο υψόμετρο του χώματος για το δέντρο προτείνεται να αντιμετωπισθεί με κατασκευή στηθαίου πίσω από την πλάτη του. Τα υπόλοιπα καθιστικά Κ1 και οι τοίχοι των παρτεριών κατασκευάζονται σύμφωνα με την κατασκευαστική λεπτομέρεια ΑΚ1. Τα καθιστικά σχεδιάζονται με δύο τμήματα σε διαφορετικό επίπεδο για την προσαρμογή στην κλίση του δαπέδου και φέρουν εσοχή για τα πόδια σε όλο το μήκος και πλάτη μόνο στο ένα τμήμα.

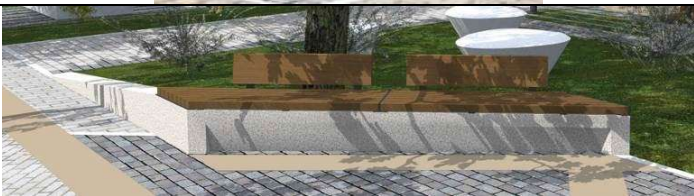
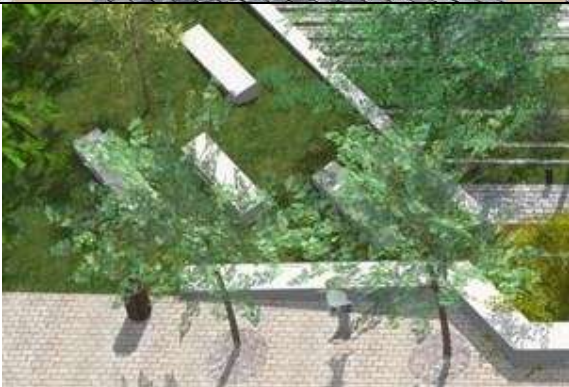
Απέναντι από τα καθιστικά τύπου Κ1 κατασκευάζονται σε σειρά καθιστικά τύπου Κ3 και Κ4 σύμφωνα με τις κατασκευαστικές λεπτομέρειες της μελέτης (ΑΚ3 και ΑΚ4). Τα καθιστικά αυτά έχουν πιο αυστηρή μορφή είτε κύβου είτε ορθογωνίου και δεν φέρουν εσοχή για τα πόδια ούτε πλάτη. Προτείνονται περισσότερο ως εναλλακτικό κάθισμα/παιχνίδι και τήρηση του σχεδιαστικού ρυθμού σε συνδυασμό με τις λωρίδες εισχώρησης του δαπέδου στη φύτευση.

Στην περιοχή μεταξύ των μνημείων Ανδριάντα Θρακομακεδόνων και Σαρακατσάνων αγωνιστών κάτω από μεγάλο υφιστάμενο πλάτανο προτείνονται 3 καθιστικά στη ζώνη φύτευσης διαφορετικής μορφής, σχήματος μανιταριού. Επιλέγονται 1 τεμάχιο μικρού μεγέθους και 2 μεγαλύτερου. Τα καθιστικά αυτά υπάρχουν έτοιμα στο εμπόριο και είναι κατασκευασμένα από σκυρόδεμα λευκού χρώματος. Πρόθεση είναι η δημιουργία ενός «παιχνιδιάρικης» μορφής χώρου καθιστικού υπό σκιά.

Στη μεγαλύτερη περιοχή φύτευσης της πλατείας, όπου υπάρχει και υφιστάμενος μεγάλος πλάτανος κατασκευάζονται τοίχοι αντιστήριξης για την συγκράτηση του εδάφους στο επίπεδο της βάσης του δέντρου και άρα την προστασία του ριζικού συστήματος και την διατήρησή του. Ο χώρος διαμορφώνεται σε πρανές και στην περιοχή διαμόρφωσης του ψηλότερου τοίχου δημιουργείται το χτιστό καθιστικό K7. Τμήμα του καθίσματος δημιουργείται απευθείας με τη βάση του οπλισμένου σκυροδέματος, η οποία σβήνει ως κεκλιμένη κατασκευή στο δάπεδο. Η πλάτη του καθιστικού κατασκευάζεται με κλίση από οπλισμένο σκυρόδεμα και ανάλογα με τις κλίσεις του δαπέδου τοποθετούνται οι καθιστικοί ξύλινοι πάγκοι iroko σε διαφορετικά επίπεδα. Στο μήκος που τοποθετείται ο ξύλινος πάγκος δημιουργείται και η εσοχή για τα πόδια των καθήμενων στη βάση. Το καθιστικό κατασκευάζεται σύμφωνα με τη λεπτομέρεια AK7. Στην ίδια περιοχή κατασκευάζεται και η ειδική κυκλική εξέδρα γύρω από το δέντρο, η οποία μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ως καθιστικό (βλ. λεπτομέρεια AK11). Η κατασκευή αποτελείται από δοκούς χάλυβα και σανίδες iroko. Οι βάσεις της είναι σημειακές μεταλλικές και τα θεμέλια έδρασης των βάσεων κατασκευάζονται τοπικά και σημειακά για να μην καταστραφούν οι ρίζες του δέντρου. Στην περίπτωση που κατά την κατασκευή εντοπισθούν επιφανειακά οι ρίζες του δέντρου, τότε προτείνεται να μην κατασκευαστούν θεμέλια οπλισμένου σκυροδέματος και η κατασκευή απλά να εδραστεί στο χώμα και πιθανά να πακτωθεί σημειακά με ράβδους χάλυβα.

Ένα μεγάλο καθιστικό χτιστό σε συνδυασμό με μικρό πρανές δημιουργείται σε ζώνη φύτευσης ενός ακόμη υφιστάμενου φυλλοβόλου δέντρου, το καθιστικό K9, το οποίο ακολουθεί ως σχεδιασμό την ίδια φιλοσοφία (βλ. Λεπτομέρεια AK9). Τέλος, στο σύνολο της ανατολικής πλατείας κατασκευάζονται 8 ακόμη καθιστικά τύπου K8 εκ των οποίων στα 4 καταλήγουν οδεύσεις ατόμων με μειωμένη όραση.

Πίνακας καθιστικών			
Τύπος καθιστικού	Εικόνα		Αριθμός τεμαχίων
Κ1 (ΛΚ1* & ΛΚ1)			4
Κ2 (ΛΚ2)	 		3
Κ3 (ΛΚ3)			2
Κ4 (ΛΚ4)			6
Κ5 (ΛΚ5)			1
Κ6 (ΛΚ6)			1

K7 (ΛΚ7)		1
K8 (ΛΚ8)		12
K9 (ΛΚ9)		1
K10 (ΛΚ10)		4
K11 – εξέδρα (ΛΚ11)		1

Υφιστάμενοι μεγάλοι κάδοι απορριμμάτων και ανακύκλωσης

Η μελέτη λαμβάνει υπόψη τις θέσεις υφιστάμενων κάδων και την διαδικασία συλλογής των απορριμμάτων. Στην ανατολική πλατεία διατηρούνται οι 2 χτιστοί υπόγειοι κάδοι και οι κάδοι ανακύκλωσης γυαλιού δίπλα σε αυτούς. Ο ποδηλατόδρομος και η όδευση πεζών χαράζονται με τέτοιο τρόπο ώστε να διατηρηθούν οι κάδοι στη θέση τους. Πίσω και

πλάγια από αυτούς δημιουργείται χώρος φύτευσης, ώστε να μην προκαλείται οπτική όχληση στο εσωτερικό της πλατείας από τους κάδους. Για την συλλογή των απορριμμάτων, δημιουργείται διευρυμένη υποβάθμιση του πεζοδρομίου της πλατείας στην περιοχή της διάβασης στην οδό Μπρωκούμη, έτσι ώστε στις ώρες συλλογής, οι οποίες συνήθως είναι ώρες μειωμένης κίνησης, να είναι εφικτή η προσέγγιση των κάδων από το απορριμματοφόρο όχημα. Στην ίδια περιοχή κάθετα στην “πιάτσα” ταξί υπάρχουν σήμερα 5 κάδοι ανακύκλωσης και ο χώρος αυτός προτείνεται να παραμείνει για την εξυπηρέτηση της ίδιας χρήσης. Για την καλύτερη οργάνωσή τους και σταθεροποίησή τους στη θέση δημιουργείται προεξοχή του πεζοδρομίου.

Στο μέτωπο της οδού Μ. Ρέματος στο νότιο άκρο της πλατείας υπάρχουν 2 υπόγειοι ανοξείδωτοι κάδοι οι οποίοι επίσης προτείνεται να διατηρηθούν ως έχουν. Στην περίπτωση που η διαμόρφωση της τελικής στάθμης του δαπέδου πέριξ τους προκύψει ελαφρώς χαμηλότερα προτείνεται το γέμισμα της ορθογωνικής τους βάσης με τσιμέντο υπό μορφή βάρου. Προς την πλευρά της πλατείας πίσω από τους κάδους δημιουργείται χώρος φύτευσης για την μείωση της οπτικής όχλησης. Στην ίδια περιοχή υπάρχει χώρος με 6 κάδους ανακύκλωσης οι οποίοι επίσης διατηρούνται στις θέσεις τους και δημιουργείται εσοχή στο πεζοδρόμιο της πλατείας για τον καθορισμό του χώρου.

Λοιπός εξοπλισμός:

Κάδοι: Οι κάδοι επί της πλατείας επιλέγονται να είναι απλού κυλινδρικού σχήματος χωρίς καπάκι και υπάρχει η δυνατότητα να βρεθούν και έτοιμοι στο εμπόριο. Το εσωτερικό τους είναι από γαλβανισμένο χάλυβα βαμμένο σε ηλεκτροστατική βαφή gal 7016 και έχουν επένδυση από τεμάχια τύπου ξύλου resysta, σύμφωνα με τη λεπτομέρεια ΛΕ01.

Βρύση: Οι βρύσες επίσης είναι απλού και σύγχρονου σχεδιασμού, μεταλλικής κατασκευής με ηλεκτροστατική βαφή gal7016. Ο μηχανισμός της είναι απλός μηχανικός με κομβία. Στη βάση φέρει σχάρα ανοξείδωτη και λεκάνη για τη συλλογή του περίσσιου νερού αλλά και για την εξυπηρέτηση κατοικίδιων (βλ. λεπτομέρεια ΛΕ03).

Βάσεις στάθμευσης ποδηλάτων: Προτείνεται η τοποθέτηση 2 βάσεων για ποδήλατα στην αρχή και στο τέλος του ποδηλατόδρομου εντός της πλατείας. Οι βάσεις σχεδιάζονται με σχήμα σπείρας και η κατασκευή τους θα είναι από ανοξείδωτο χάλυβα 316 (βλ. λεπτομέρεια ΛΕ02).

Οπές δέντρων: Στην οριστική μελέτη στις θέσεις όπου υπάρχουν δέντρα με οπές επί του δαπέδου της πλατείας στην οριστική μελέτη είχαν προταθεί σχάρες. Κατόπιν αιτήματος του αναθέτοντος της μελέτης οι σχάρες καταργούνται και αντί αυτών προτείνεται η τοποθέτηση χαλικιού σε γεωύφασμα (βλ. λεπτομέρεια ΛΔ03).

Πίνακας λοιπού εξοπλισμού		
Τύπος	Εικόνα	Αριθμός τεμαχίων
Κάδοι (ΛΕ01)		17
Βρύσες (ΛΕ03)		3
Βάσεις στάθμευσης ποδηλάτων (ΛΕ02)		2

Φωτισμός

Στο πλαίσιο της αρχιτεκτονικής μελέτης προτείνεται το είδος των φωτιστικών ανά κατηγορία-τύπο φωτισμού και οι θέσεις αυτών. Η μηχανολογική μελέτη φωτισμού εξειδικεύει τα φωτιστικά και δύναται να τροποποιήσει τον αριθμό και τις θέσεις ανάλογα με τις ειδικότερες απαιτήσεις της έντασης φωτισμού.

Γενικός φωτισμός πλατείας: για τον γενικό φωτισμό της πλατείας προτείνονται στύλοι φωτισμού ύψους 6μ με περιστρεφόμενους προβολείς σύμφωνα με τη λεπτομέρεια ΛΦ01. Προτείνονται 4 στύλοι φωτισμού (1 έως 4) για γενικό φωτισμό σε κεντροβαρικές θέσεις, ώστε να φωτίζουν το σύνολο της πλατείας. Οι συγκεκριμένοι 4 μπορούν να φέρουν παροχές για κατά περίπτωση επιπλέον προβολείς και παροχές για ανάρτηση ηχείων, ώστε να μπορούν να εξυπηρετήσουν εκδηλώσεις. Οι στύλοι 1 & 2 θα φέρουν προβολείς που θα φωτίζουν και το Ηρώο. Οι στύλοι 5 & 6 συμπληρώνουν τον γενικό φωτισμό, αλλά βοηθούν και στον φωτισμό του Ανδριάντα Θρακομακεδόνων. Ο αριθμός των προβολέων και η έντασή τους εξειδικεύονται με την Η/Μ μελέτη φωτισμού.

Εικόνα 15 Σημεία γενικού φωτισμού πλατείας

Γενικός φωτισμός πεζοδρομίων πλατείας:

Φωτισμός πλατείας-πεζοδρομίων με στύλο φωτισμού 4μ (βλ. λεπτομέρεια ΛΦ02). Τοποθετούνται περιμετρικά των πλατειών για τον γενικό φωτισμό των πορειών πεζών και ποδηλάτου. Το φωτιστικό επιλέγεται με σύγχρονο σχεδιασμό και φωτισμό led με κατεύθυνση προς τα κάτω.

Εικόνα 16 Σημεία γενικού φωτισμού πεζοδρομίων πλατείας

Χαμηλά φωτιστικά πορείας: Χαμηλό φωτιστικό τύπου bollard για φωτισμό των δαπέδων (ΛΦ03). Προτείνεται η τοποθέτηση τους σε 5 περιοχές σε συνδυασμό με τις περιοχές όπου υπάρχουν τα πιο υδατοαπορροφητικά δάπεδα με την εναλλαγή κυβόλιθου με φυσικό έδαφος, δηλαδή στις περιοχές κοντά στα μνημεία. Ο σκοπός τους είναι ένας πιο ατμοσφαιρικός φωτισμός πορείας.

Εικόνα 17 Περιοχές φωτισμού με χαμηλά φωτιστικά τύπου bollard

Φωτισμός ανάδειξης: Προβολάκια τύπου φύτευσης (ΛΦ04). Τοποθετούνται για την ανάδειξη και τον φωτισμό των 3 μνημείων που δεν φωτίζονται από προβολείς σε στύλους. Ακόμη προτείνονται για τον φωτισμό της κώμης των μεγάλων πλατάνων του ανατολικού τμήματος της πλατείας. Τα προβολάκια τοποθετούνται είτε επί εδάφους στο χώμα είτε επί δαπέδου.

Εικόνα 18 Περιοχές φωτισμού ανάδειξης με προβολάκια

Φωτισμός σε κλίμακες: Επίτοιχο εξωτερικό φωτιστικό (ΛΦ05) Τοποθετείται για τον επαρκή φωτισμό των πατημάτων στις κλίμακες. Είναι διακριτικού σχεδιασμού και μικρού μεγέθους με κατεύθυνση φωτισμού προς τα κάτω.

Εικόνα 19 Περιοχές με φωτιστικά σε κλίμακες

Λοιπός και διακοσμητικός φωτισμός:

-Επίτοιχο χωνευτό φωτιστικό γραμμικό (ΛΦ06). Προτείνεται για την ανάδειξη των καθιστικών Κ10 στο πρυνές του δυτικού τμήματος της πλατείας, αλλά και το φωτισμό της φύτευσης εκεί, ώστε να μην δημιουργούνται σκοτεινές περιοχές. Τοποθετούνται 2 τεμάχια σε κάθε καθιστικό.

-Επίτοιχο χωνευτό φωτιστικό (ΛΦ07). Προτείνεται για τον φωτισμό του πεζοδρομίου επί της οδού Κ. Μπένη και τοποθετείται στους νέους και υφιστάμενους τοίχους οι οποίοι διαμορφώνουν πεζούλι/καθιστικό επί του πεζοδρομίου. Κρίνεται σκόπιμο να τηρηθεί σχετικά χαμηλός φωτισμός επί του πεζοδρομίου αυτού, ώστε όταν ολοκληρωθεί η όποια ανάδειξη του κτιρίου της Δημοτικής Αγοράς ο φωτισμός της πλατείας να μη δημιουργεί όχληση ή σύγχυση. Επίσης 3 τεμάχια τοποθετούνται επί του χτιστού καθιστικού Κ5, στο νοτιο-δυτικό τμήμα της πλατείας, περισσότερο ως διακοσμητικός φωτισμός.

Όλα τα φωτιστικά που προτείνονται είναι σύγχρονης τεχνολογίας led και χαμηλής κατανάλωσης. Τα επίπεδα και η ένταση του φωτισμού καθώς και τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους αναλύονται στην ηλεκτρομηχανολογική μελέτη.

Εικόνα 20 Περιοχές τοποθέτησης χωνευτών επίτοιχων φωτιστικών

Πίνακας φωτισμού				
Τύπος	Εικόνα			Αριθμός τεμαχίων
Στύλος φωτισμού 6μ με προβολείς (ΛΦ1)				6
Φωτιστικά σώματα φωτισμού πεζοδρομίων (ΛΦ2)				30

Χαμηλά
φωτιστικά
πορείας
τύπου
bollard
(ΛΦ3)

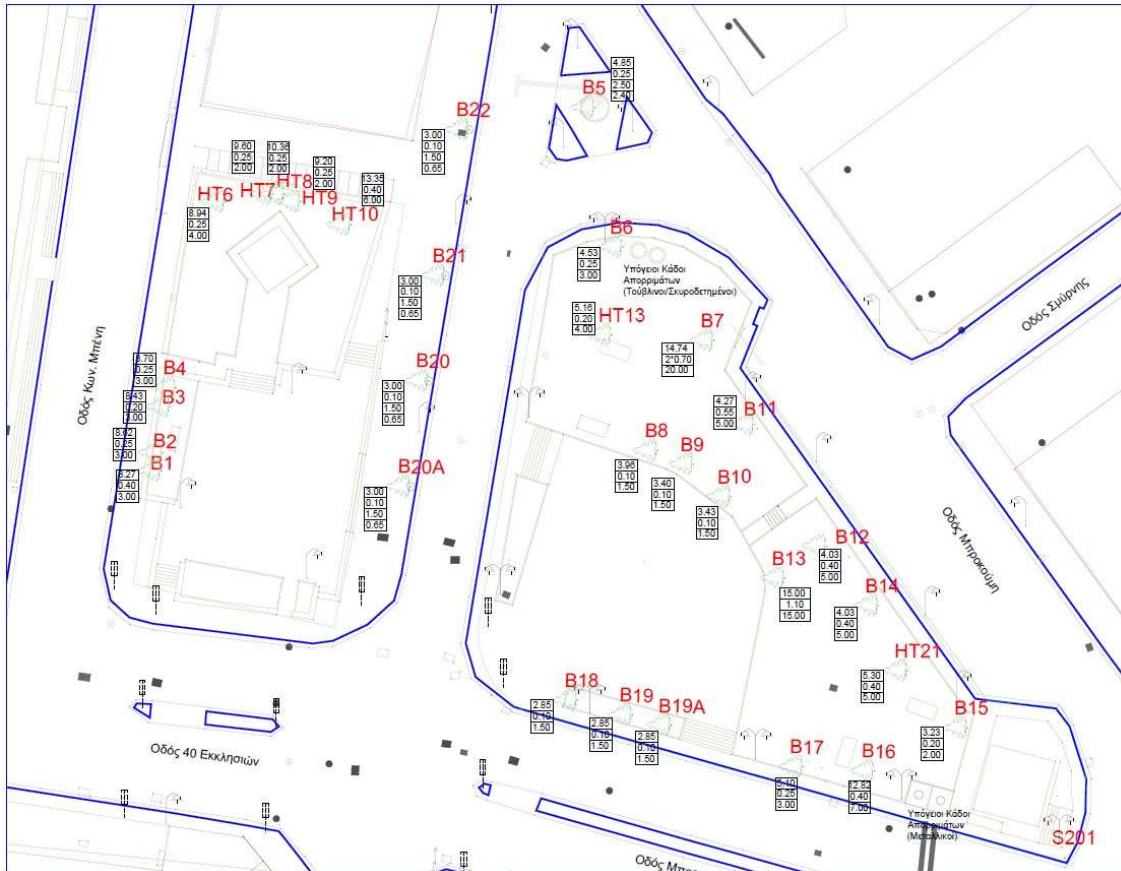

33

Φωτισμός ανάδειξης με προβολάκια (ΛΦ4)		14
Φωτιστικό στις κλίμακες (ΛΦ5)		9
Επίτοιχο χωνευτό φωτιστικό γραμμικό (ΛΦ6)		8
Επίτοιχο χωνευτό φωτιστικό (ΛΦ7)		18

3.8 ΦΥΤΕΥΣΕΙΣ

Για την εκπόνηση της μελέτης στο πλαίσιο της τοπογραφικής αποτύπωσης αποτυπώθηκαν τα υφιστάμενα δέντρα της πλατείας. Μέσω της καταγραφής αυτής αξιολογήθηκε η κατάσταση και το μέγεθος των υφιστάμενων δέντρων και τέθηκαν οι δεσμεύσεις σύμφωνα με τα δέντρα τα οποία διατηρούνται στις θέσεις τους.

Εικόνα 21 Αποτύπωση υφιστάμενων δέντρων

Αρχική δέσμευση ήταν η διατήρηση των B1, B2, B3, B4, HT6, HT7, HT8, HT9, HT10, B7, B11, B13 και B16. Τελικά, μέσω του σχεδιασμού επιτυγχάνεται από το σύνολο των 30 δέντρων να διατηρηθούν συνολικά 17 δέντρα στις θέσεις τους και πλέον αυτών 6 ακόμη προτείνεται να μεταφυτευτούν (βλ. σχέδιο φύτευσης Φ01 και πίνακα υφιστάμενων δέντρων παρακάτω). Τα δέντρα που πρόκειται να μεταφυτευτούν θα βγουν μαζί με τη μπάλα χώματός τους. Η μπάλα χώματος θα τυλιχτεί με κατάλληλη στραγγιστική μεμβράνη και γεωφάσμα και όλο μαζί το φυτό θα αποθηκευτεί σε κατάλληλο χώρο, όπου θα λαμβάνει τακτική φροντίδα.

Πίνακας υφιστάμενων δέντρων					
Διατήρηση, Μεταφύτευση, Απομάκρυνση					
Κωδικός δέντρου	Ύψος Δέντρου (m)	Διάμετρος Κορμού (m)	Διάμετρος Κώμης (m)	Διαστάσεις Δενδροδόχου	Διατήρηση (Δ), Μεταφύτευση (Μ), Απομάκρυνση (Α)
B1	8,272	0,40	3,00	-	Δ
B2	8,613	0,25	3,00	-	Δ
B3	8,434	0,20	3,00	-	Δ
B4	8,696	0,25	3,00	-	Δ
HT6	8,938	0,25	4,00	-	Δ
HT7	9,586	0,25	2,00	-	Δ
HT8	10,366	0,25	2,00	-	Δ
HT9	9,203	0,25	2,00	-	Δ
HT10	13,347	0,40	6,00	-	Δ
B5	4,835	0,25	2,50	2,40	Α
B6	4,530	0,25	3,00	-	Α
HT13	5,166	0,20	4,00	-	Α
B7	14,743	2*0.70	20,00	-	Δ
B8	3,960	0,10	1,50	-	Α
B9	3,406	0,10	1,50	-	Α
B10	3,426	0,10	1,50	-	Α
B11	4,268	0,55	5,00	-	Δ
B12	-	-	-	-	Δ
B13	15,000	1,10	15,00	-	Δ
B14	4,024	0,25	5,00	-	Δ
HT21	5,290	0,40	5,00	-	Δ
B15	3,227	0,20	2,00	-	Μ
B16	12,816	0,40	7,00	-	Δ
B17	5,102	0,25	3,00	-	Α
B18	2,844	0,10	1,50	-	Μ
B19	2,844	0,10	1,50	-	Μ
B19A	2,844	0,10	1,50	-	Μ
B20	3,000	0,10	1,50	0,65	Μ
B20A	3,000	0,10	1,50	0,65	Μ
B21	3,000	0,10	1,50	0,65	Δ

Οι νέες φυτεύσεις που προτείνονται περιλαμβάνουν σε μεγάλο ποσοστό χλοοτάπητα με σπορά σε όλες τις μεγάλες περιοχές φύτευσης. Ως προς τα νέα δέντρα, θάμνους, πολυετείς πόες και αρωματικά φυτά προτείνονται σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα και το σχέδιο φύτευσης. Συγκεκριμένα επιλέγεται η καλλωπιστική δαμασκηλιά για τα πεζοδρόμια της οδού 28^{ης} Οκτωβρίου ώστε να δίνεται συνέχεια με τις υφιστάμενες δεντροστοιχίες. Προτείνεται σε ορισμένες θέσεις μουριά άκαρπη λόγω της πολύ ικανοποιητικής σκιάς που δημιουργεί για τους χώρους καθιστικών. Στη συνέχεια το σφενδάμι προτείνεται λόγω της

ομοιότητας του φυλλώματος με το πλατάνι. Οι δάφνες προτείνονται σε συνδυασμό με τα μνημεία και λόγω της υψηλής αισθητικής τους αξίας, ενώ οι κλαίουσες ιτιές λόγω της ενδιαφέρουσας και διαφορετικής κώμης τους.

Ως προς τη φύτευση μικρότερου μεγέθους προτείνονται δεντρολίβανο έρπον για να καταρρηχθεί των νέων τοίχου T9 και T10 και αγγελική νάνα όπου υπάρχει η ανάγκη για τη δημιουργία θάμνου φύτευσης ως όριο, όπως π.χ. για την μείωση της οπτικής όχλησης των κάδων. Αντίθετα στις περιοχές φύτευσης προτείνεται η τοποθέτηση αγρωστωδών όπως στίπα, πενισσέτο, φεστούκα και γκάουρα, λόγω της ήπιας κίνησης των στελεχών τους σε περίπτωση ανέμου, η οποία προσδίδει ποιότητα στο τοπίο και στην εικόνα. Τα παραπάνω γενικότερα είναι φυτά χαμηλών απαιτήσεων σε νερό και συντήρηση.

Πίνακας φύτευσης		
Κωδικός	Ονομασία	τεμάχια
Υφιστάμενα διατήρηση στην ίδια θέση		
Pl.h.	Platanus hybrida - Πλάτανος	3
	Κωνοφόρα	9
P.c.	Prunus cerasifera pissardii - Καλλ/κή Δαμασκηλιά	2
	Λοιπά μη καθορισμένου είδους	3
	Σύνολο	17
Υφιστάμενα - μεταφυτεύονται σε κοντινή θέση		
P.c.	Prunus cerasifera pissardii - Καλλ/κή Δαμασκηλιά	2
	Λοιπά μη καθορισμένου είδους	4
	Σύνολο	6
Νέα Δέντρα		
P.c.	Prunus cerasifera pissardii - Καλλ/κή Δαμασκηλιά	10
M.p.	Morus Platanifolia - Μουριά διακοσμητική άκαρπη	8
A.c.	Acer Negundo - Σφενδάμι νεγκούνδο	10
A.h.	Aesculus hippocastanum - Ιπποκαστανιά	1
L.n.	Laurus Nobilis - Δάφνη	5
S.s.	Salix sepulcralis - Κλαίουσα ιτιά	4
P.p.	Pinus Pinea - Κουκουναριά	2
C.o.	Chamaecyparis obtusa "nanna"- Χαμαικύπαρις	2
	Σύνολο	42
Νέοι Θάμνοι, αγρωστώδη, πολυετείς πόες και αρωματικά		
r.p.	Rosmarinus officinalis postratus- δεντρολίβανο έρπων	13
P.n.	Pittosporum tobira nana - Αγγελική νάνα	15
f.f.	Festuca filiformis - Φεστούκα πράσινη	59
p.a.	Pennisetum alopecuroides - Πεννισέτο	15
s.t.	Stipa tenuissima - Στίπα	85
g.l.	Gaura lindheimeri - Γκάουρα λευκή	37
	Σύνολο	224

Σε κάθε περίπτωση συστήνεται η εκπόνηση φυτοτεχνικής μελέτης από ειδικότητα γεωπόνου ή αρχιτέκτονα τοπίου για το βέλτιστο τελικό αποτέλεσμα και καταλληλότερες επιλογές. Επιπλέον, συστήνεται η συμβουλευτική γεωπόνου καθ' όλη τη διάρκεια της κατασκευής, καθώς και η επίβλεψη των κρίσιμων εργασιών σχετικά με τα υφιστάμενα δέντρα και τις μεταφυτεύσεις.

4. ΤΕΧΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

4.1. ΓΕΝΙΚΑ

Όλα τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν για την κατασκευή του Έργου πρέπει να είναι κατάλληλα για τον σκοπό που προορίζονται, άριστης ποιότητας, σύμφωνα με τους κανονισμούς και τις προδιαγραφές που ισχύουν για τα Δημόσια Έργα και τις ειδικές εντολές της Επίβλεψης ως προς την προέλευση, τις διαστάσεις, την εμφάνιση, την αντοχή, την απόδοση κλπ. Σαν στοιχείο ιδιαίτερης βαρύτητας χαρακτηρίζεται η ευχέρεια και η οικονομικότητα της συντήρησης των κατασκευών.

Αναλυτικότερα :

- Θα πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα στο μέγιστο βαθμό ευχέρειας συντήρησης των δομικών στοιχείων και υλικών (τοιχωμάτων, δαπέδων, εύκολη εύρεση ανταλλακτικών υλικών).
- Τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν θα πρέπει να έχουν το δυνατόν μεγαλύτερη αντοχή στο χρόνο και η συντήρησή τους να μην είναι δαπανηρή. Ακόμη δεν θα πρέπει να απαιτείται για τη συντήρησή τους η χρησιμοποίηση ατόμων με απόλυτα εξειδικευμένες γνώσεις.
- Το κάθε χρησιμοποιούμενο δομικό υλικό και στοιχείο θα προστατεύεται με τον περισσότερο ενδεδειγμένο τρόπο (από τη διάβρωση, υγρασία κλπ), σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή του υλικού.
- Για κάθε δομικό υλικό, συσκευή ή μηχανήμα για τα οποία ο κατασκευαστής δίνει εγγύηση, αυτή θα δοθεί με μέριμνα του Αναδόχου στην Υπηρεσία και για τον χρόνο που προβλέπεται.
- Τα υλικά που θα χρησιμοποιηθούν, θα πρέπει να χαρακτηρίζονται από την άριστη ποιότητά τους, την αποδεδειγμένη αντοχή στη φυσική φθορά, διάβρωση και την εντατική χρήση.
- Ο τρόπος που θα χρησιμοποιηθεί το κάθε υλικό θα ανταποκρίνεται πλήρως στα δεδομένα της Επιστήμης, της Τέχνης και της Τεχνικής και ιδιαίτερα σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή τους, έτσι ώστε η κατασκευή να είναι άρτια από κάθε άποψη.

Σημειώνεται ότι πριν από οποιαδήποτε εργασία οφείλουν να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες για τα υφιστάμενα διερχόμενα δίκτυα ΟΚΩ σύμφωνα με την μηχανολογική μελέτη.

4.2. ΑΠΟΞΗΛΩΣΕΙΣ - ΚΑΘΑΙΡΕΣΕΙΣ

Αποξηλώνεται ο ξύλινος οικίσκος της ΔΕΥΑΞ (άρθρο ΣΧΕΤ ΝΕΤ ΟΙΚ-22.45). Η κτιριακή εγκατάσταση αποσυνδέεται από τα δίκτυα κοινής ωφέλειας, απομακρύνεται ο εσωτερικός κινητός και μόνιμος εξοπλισμός και στη συνέχεια αποξηλώνονται τα κουφώματα, οι ξύλινες επενδύσεις, η στέγη και ο φέροντας οργανισμός. Το δάπεδο καθώς και η όποια θεμελίωση του κτιρίου καθαιρούνται. Κατά τη διαδικασία όσα υλικά είναι δυνατόν αποξηλώνονται με προσοχή για επανάχρηση, ενώ τα υπόλοιπα είτε ανακυκλώνονται είτε απορρίπτονται σε ειδικούς κάδους.

Αποξηλώσεις και καθαιρέσεις μνημείων:

Αποσυναρμολόγηση και καθαίρεση μνημείου Προσφυγικού Ελληνισμού (Μνημείο Β) συμπεριλαμβανομένων των εργασιών ανακατασκευής στη νέα θέση (άρθρο ΣΧΕΤ ΝΕΤ ΟΙΚ- 22.20.02). Πριν από οποιαδήποτε εργασία πραγματοποιείται πλήρης αποτύπωση, σχεδιαστική και φωτογραφική του μνημείου. Αρχικά αφαιρούνται τα γλυπτά με ιδιαίτερη προσοχή και στη συνέχεια αριθμούνται τα τεμάχια των μαρμάρινων επενδύσεων, ώστε να μπορούν να επανατοποθετηθούν στις ίδιες ακριβώς θέσεις. Όλα τα υλικά απομακρύνονται με τη χρήση κατάλληλων μέσων και συσκευάζονται με προστατευτικά υλικά για να μεταφερθούν σε ενδεδειγμένο χώρο αποθήκευσης. Στη συνέχεια καθαιρείται η κατασκευή οπλισμένου σκυροδέματος. Τα αποθηκευμένα τμήματα πριν από την επανατοποθέτηση καθαρίζονται και συντηρούνται. Κατά τη διάρκεια του έργου κατασκευάζεται η νέα κατασκευή στις ίδιες ακριβώς διαστάσεις, από οπλισμένο σκυρόδεμα. Πριν την ολοκλήρωση του έργου μεταφέρονται με προσοχή τα συντηρημένα τμήματα και επανατοποθετούνται σύμφωνα με την αποτύπωση και την αρίθμησή τους με κατάλληλα υλικά και συνδέσμους στερέωσης. Οι πλάκες μαρμάρου καθαρίζονται και επιστρώνονται με προστατευτικό βερνίκι εφόσον κριθεί απαραίτητο και στη συνέχεια επανατοποθετούνται τα γλυπτά με ιδιαίτερη προσοχή.

Αποξήλωση μνημείου Ηρώου (Μνημείο Α) και επανατοποθέτηση σε νέα θέση (άρθρο ΣΧΕΤ ΝΕΤ ΟΙΚ-22.20.02). Πραγματοποιείται πλήρης αποτύπωση σχεδιαστική και φωτογραφική με καταγραφή, αποτύπωση και αρίθμηση των μαρμάρινων τεμαχίων επένδυσης. Καλύπτονται τα ευπαθή μέρη με προστατευτικά υλικά και εφαρμόζεται αδιατάρακτη κοπή στη βάση του μνημείου. Το μνημείο μεταφέρεται με χρήση των απαιτούμενων μέσων με ιδιαίτερη προσοχή σε ενδεδειγμένο χώρο αποθήκευσης, μαζί με τυχόν τμήματα μαρμάρου ή μέρη που απαιτήθηκε να αφαιρεθούν για την αποξήλωσή του. Κατά τη διάρκεια του έργου κατασκευάζεται η νέα βάση οπλισμένου σκυροδέματος και με την ολοκλήρωση του έργου το μνημείο μεταφέρεται και επανατοποθετείται με τη χρήση κατάλληλων υλικών και μέσων στερέωσης στη βάση. Το μνημείο καθαρίζεται και εφόσον κριθεί απαραίτητο εφαρμόζεται αδιαβροχοποιητική στρώση στις μαρμάρινες επιφάνειες.

Αποσυναρμολόγηση μνημείου Σαρακατσάνων αγωνιστών (Μνημείο Δ)και επανατοποθέτηση σε νέα θέση (άρθρο ΣΧΕΤ ΝΕΤ ΟΙΚ-22.20.02). Πραγματοποιείται πλήρης αποτύπωση σχεδιαστική και φωτογραφική με καταγραφή, αποτύπωση και αρίθμηση των μαρμάρινων τεμαχίων επένδυσης. Καλύπτονται τα ευπαθή μέρη με προστατευτικά υλικά και εφαρμόζεται αδιατάρακτη κοπή στη βάση του μνημείου. Το μνημείο μεταφέρεται με χρήση των απαιτούμενων μέσων με ιδιαίτερη προσοχή σε ενδεδειγμένο χώρο αποθήκευσης, μαζί με τυχόν τμήματα μαρμάρου ή μέρη που απαιτήθηκε να αφαιρεθούν για την αποξήλωσή του. Κατά τη διάρκεια του έργου κατασκευάζεται η νέα βάση οπλισμένου σκυροδέματος. Η βάση κατασκευάζεται σε λίγο μεγαλύτερες διαστάσεις από την αρχική, ώστε ανάλογα με τις τελικές περασιές των αρμών των κυβόλιθων και των φιλέτων μαρμάρου μπροστά από το μνημείο, η τελική θέση τοποθέτησης να κεντραριστεί στην περιοχή που ορίζουν τα 6 φιλέτα μαρμάρου. Έτσι, με την ολοκλήρωση του έργου το μνημείο μεταφέρεται και επανατοποθετείται με τη χρήση κατάλληλων υλικών και μέσων στερέωσης στη βάση. Το μνημείο καθαρίζεται και εφόσον κριθεί απαραίτητο εφαρμόζεται αδιαβροχοποιητική στρώση στις μαρμάρινες επιφάνειες.

Αποσυναρμολόγηση μνημείου Ολοκαυτώματος (Μνημείο Ε) και επανατοποθέτηση σε νέα θέση (άρθρο ΣΧΕΤ ΝΕΤ ΟΙΚ-22.20.02). Πραγματοποιείται πλήρης αποτύπωση σχεδιαστική και φωτογραφική με καταγραφή, αποτύπωση και αρίθμηση των επί μέρους στοιχείων του γλυπτού καθώς και πλήρη αποτύπωση του διαμορφωμένου χώρου μπροστά από αυτό με όλα τα στοιχεία διακόσμου, πινακίδες και υλικά δαπέδου. Αφαιρούνται τα μεταλλικά στοιχεία του γλυπτού με ιδιαίτερη προσοχή, καλύπτονται όλα τα μέρη με προστατευτικό υλικό και στη συνέχεια εφαρμόζεται αδιατάρακτη κοπή στη βάση του και αφαιρείται ο βράχος με χρήση γερανού. Αποξηλώνονται με προσοχή τα στοιχεία του δαπέδου μπροστά από το μνημείο, τα οποία αποτελούν μέρος του, αριθμούνται σύμφωνα με τη θέση τους και συσκευάζονται για να μεταφερθούν. Το μνημείο μεταφέρεται με χρήση των απαιτούμενων μέσων με ιδιαίτερη προσοχή σε ενδεδειγμένο χώρο αποθήκευσης, μαζί με όλα του τα μέρη που απαιτήθηκε να αφαιρεθούν για την αποξήλωσή του. Κατά τη διάρκεια του έργου κατασκευάζεται η νέα βάση οπλισμένου σκυροδέματος. Η βάση κατασκευάζεται σε λίγο μεγαλύτερες διαστάσεις από την αρχική, ώστε ανάλογα με τις τελικές περασιές των αρμών των κυβόλιθων μπροστά από το μνημείο, η τελική θέση τοποθέτησης να κεντραριστεί στην περιοχή που ορίζεται από τη μελέτη. Εφόσον κατά την αποτύπωση το πλάτος του διαμορφωμένου χώρου μπροστά από το μνημείο είναι μεγαλύτερο από το σχεδιασμένο δάπεδο στη μελέτη, τότε το πλάτος του δαπέδου κυβόλιθων οφείλει να τροποποιηθεί αναλόγως. Μεταφέρεται ο μεγάλος βράχος και τοποθετείται στη νέα θέση με γερανό και στη συνέχεια επανατοποθετούνται όλα τα μεταλλικά μέρη με προσοχή στις αρχικές θέσεις. Τέλος επιστρώνεται το δάπεδο μπροστά από το μνημείο με τις αρχικές του πλάκες και σχεδιασμό και τοποθετούνται τα υπόλοιπα μεταλλικά μέρη του. Τέλος, το μνημείο καθαρίζεται και ελέγχεται για τυχόν αστοχίες.

Αποσυναρμολόγηση μνημείου Ανδριάντα Θρακομακεδόνα Πολεμιστή (Μνημείο Γ) και επανατοποθέτηση σε νέα θέση (άρθρο ΣΧΕΤ ΝΕΤ ΟΙΚ-22.20.02). Πραγματοποιείται πλήρης αποτύπωση σχεδιαστική και φωτογραφική. Καλύπτονται τα ευπαθή μέρη με προστατευτικά υλικά και αποσυνδέεται το γλυπτό από τη βάση του. Στη συνέχεια η βάση του απομακρύνεται με τη χρήση γερανού και ομοίως και το γλυπτό αφού προηγουμένως συσκευαστεί κατάλληλα για τη μεταφορά. Το σύνολο των μερών του μνημείου αποθηκεύεται σε κατάλληλο χώρο. Κατά τη διάρκεια του έργου κατασκευάζεται η νέα βάση οπλισμένου σκυροδέματος. Η βάση κατασκευάζεται σε λίγο μεγαλύτερες διαστάσεις από την αρχική, ώστε ανάλογα με τις τελικές περασιές των αρμών των κυβόλιθων και των φιλέτων μαρμάρου μπροστά από το μνημείο, η τελική θέση τοποθέτησης να κεντραριστεί στην περιοχή που ορίζουν τα 3 φιλέτα μαρμάρου. Έτσι, με την ολοκλήρωση του έργου η μαρμάρινη βάση μεταφέρεται με χρήση γερανού και επανατοποθετείται και στη συνέχεια τοποθετείται το γλυπτό και συνδέεται κατάλληλα στη βάση. Προτείνεται με τη νέα χωροθέτηση, η κύρια όψη του γλυπτού να στρέφεται νότια, παράλληλα με τον άξονα της οδού 28^{ης} Οκτωβρίου. Το μνημείο καθαρίζεται και εφόσον κριθεί απαραίτητο εφαρμόζεται αδιαβροχοποιητική στρώση στις μαρμαρίνες επιφάνειες.

Λοιπές αποξηλώσεις εξοπλισμού που οφείλουν να πραγματοποιηθούν είναι:

- Αποξήλωση των κολωνακίων τύπου bollard επί του πεζοδρομίου της οδού Κ.Μπένη (άρθρο ΣΧΕΤ ΝΕΤ ΟΙΚ-22.65).
- Αποξήλωση των καθιστικών πάγκων επί του ανατολικού τομέα της πλατείας, όπου εντοπίζονται 2 καθιστικά στον κεντρικό τομέα και άλλα 2 κοντά στον οικίσκο της ΔΕΥΑΞ (άρθρο ΣΧΕΤ ΝΕΤ ΟΙΚ-22.45).
- Αποξήλωση των κιγκλιδωμάτων που εντοπίζονται στις κλίμακες του ανατολικού τομέα της πλατείας (άρθρο ΟΙΚ-22.65.02).
- Καθαίρεση και αποξήλωση της υφιστάμενης βρύσης πίσω από τον οικίσκο της ΔΕΥΑΞ (άρθρο ΣΧΕΤ ΝΕΤ ΟΙΚ-22.15.03), αφού πρώτα διακοπή η παροχή νερού, στη συνέχεια θα εφαρμοστεί αδιατάρακτη κοπή στη βάση της, ώστε να μπορεί να απομακρυνθεί με γεράνο και να μπορεί να αποθηκευτεί και να χρησιμοποιηθεί από το Δήμο σε άλλη θέση.

Εφόσον απομακρυνθεί όλος ο εξοπλισμός και ειδικότερα τα μνημεία, τότε μπορούν να συνεχίσουν οι καθαιρέσεις των δαπέδων και των τοίχων. Σε κάθε περίπτωση τονίζεται ότι πριν από οποιαδήποτε εργασία καθαίρεσης θα πρέπει να διασφαλιστούν οι συνέχειες των δικτύων ΟΚΩ, ώστε οι εργασίες να μην προσβάλλουν την αδιάλειπτη λειτουργία ρευματοδότησης, ύδρευσης, αποχέτευσης, τηλεφωνίας και διαδικτύου. Σχετικά με τα δίκτυα οφείλουν να ακολουθηθούν οι οδηγίες της μηχανολογικής μελέτης.

Καθαίρεση υφιστάμενων δαπεδοστρώσεων πεζοδρομίου και πλατείας συμπεριλαμβανομένων και της όποιας υπόβασης σκυροδέματος φέρουν από κάτω, σύμφωνα με το σχέδιο καθαιρέσεων Κ01 (άρθρο ΣΧΕΤ. ΟΙΚ-22.10). Ομοίως,

πραγματοποιούνται οι καθαιρέσεις της ασφάλτου στα τμήματα τα οποία είτε θα βρίσκεται το νέο περίγραμμα της πλατείας, είτε θα είναι αυτά τα τμήματα των οδών τα οποία θα διαστρωθούν με κυβόλιθο, σύμφωνα με το σχέδιο καθαιρέσεων K01 της μελέτης (άρθρο ΟΔΟ-A-2.1). Παράλληλα, μπορούν να ξεκινήσουν οι εργασίες καθαίρεσης των υφιστάμενων τοίχων και στηθαίων της πλατείας σύμφωνα με το σχέδιο καθαιρέσεων K01 της μελέτης (άρθρο ΟΙΚ-22.15), όπου ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στα 3 σημεία όπου οφείλει να πραγματοποιηθεί αδιατάρακτη κοπή για τη διατήρηση τμημάτων των υφιστάμενων τοίχων. Σημειώνεται ότι για την εφαρμογή της αδιατάρακτης κοπής στον τοίχο κατά μήκος του πεζοδρομίου επί της οδού Κ. Μπένη, οφείλει πρώτα να γίνει η εκσκαφή των νέων τοίχων που θα κατασκευαστούν εν συνεχεία αυτών των τμημάτων. Η καθαίρεση της υφιστάμενης πέτρινης επένδυσης των τοίχων δεν προβλέπεται από τη μελέτη, εκτός εάν απαιτηθεί από τον αναθέτοντα, για λόγους επανάχρησης του υλικού ή για λόγους περαιτέρω ελέγχου της στατικής επάρκειας των τοίχων κατά την κατασκευή. Άλλωστε, αποτελεί αρχιτεκτονική επιλογή της μελέτης οι υφιστάμενοι τοίχοι που διατηρούνται, όπως και οι νέοι σε συνέχεια αυτών να δημιουργούν πεζούλι πλάτους 50cm επί του πεζοδρομίου της οδού Κ. Μπένη.

Όλα τα προϊόντα καθαιρέσεων συγκεντρώνονται σε χώρο εντός του οριοθετημένου έργου, ξεχωρίζονται ανά κατηγορία όπου και φορτώνονται για τη μεταφορά τους σε κατάλληλο χώρο διαχείρισης (άρθρα ΣΧΕΤ NET ΟΙΚ 20.30).

4.3. ΕΚΣΚΑΦΕΣ

Αρχικά απομακρύνονται τα υφιστάμενα δέντρα που πρόκειται να μεταφυτευτούν. Αυτά θα αφαιρεθούν με τη μπάλα χώματος, η οποία θα τυλιχτεί με κατάλληλη στραγγιστική μεμβράνη και γεωύφασμα, ανάλογα με το μέγεθος της μπάλας χώματος (άρθρο ΠΡΣ Ε10.2). Οι χωματουργικές εργασίες για την ανάπτυξη της πλατείας αφορούν σε γενικές εκσκαφές και εκσκαφές θεμελίων των νέων τοίχων και του νέου εξοπλισμού. Αρχικά υλοποιούνται οι γενικές εκσκαφές για την ισοπέδωση των χώρων της πλατείας (άρθρο NET ΟΔΟ Α-2) και στη συνέχεια πραγματοποιούνται οι ειδικές εκσκαφές σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του διαγράμματος εκσκαφών της μελέτης Ε01 (άρθρο NET ΟΙΚ-20.05.01).

Γενικότερα κρίνεται ότι εφόσον η υφιστάμενη κατάσταση είναι διαμορφωμένη σε επίπεδα και η νέα διαμόρφωση θα είναι χαμηλότερη αυτών των επιπέδων, ότι δεν θα πραγματοποιηθεί επανάχρηση των προϊόντων εκσκαφών και αυτά θα απομακρυνθούν σε κατάλληλο φορέα διαχείρισης (άρθρο ΣΧΕΤ NET ΟΙΚ 20.30). Οι κατά τόπους στάθμες της γενικής εκσκαφής θα υπολογιστούν αναλόγως από τον ανάδοχο σύμφωνα με τις στάθμες οριστικών δαπέδων διαμόρφωσης της αρχιτεκτονικής μελέτης, σε συνδυασμό με τις τελικές στάθμες διαμόρφωσης των οδοστρωμάτων περίξ των τμημάτων της πλατείας και με τη δέσμευση ότι το ύψος του πεζοδρομίου θα είναι 10cm.

Πολύ προσοχή οφείλει να δοθεί κατά τις εκσκαφές στις περιοχές κοντά σε υφιστάμενα δέντρα (άρθρο NET ΟΔΟ Β-2) τόσο για τη διαφύλαξη του ριζικού τους συστήματος, όπου συστήνεται η συμβουλή και η επίβλεψη γεωπόνου, όσο και για την κατάλληλη υποστήριξή τους, εφόσον κριθεί απαραίτητο, μέχρις ότου ολοκληρωθούν οι εργασίες, ώστε να μην προκαλέσουν ατύχημα σε περίπτωση τυχόν πτώσης. Αντίστοιχα, μεγάλη προσοχή οφείλει να δοθεί κατά τις εκσκαφές στα σημεία όπου διέρχονται δίκτυα ΟΚΩ και να ακολουθηθούν οι οδηγίες της μηχανολογικής μελέτης.

Οι εκσκαφές θεμελίων πραγματοποιούνται για τη θεμελίωση των νέων τοίχων και του εξοπλισμού. Οι στάθμες εκσκαφής θα υπολογιστούν από τον ανάδοχο σύμφωνα με τις τελικά διαμορφωμένες στάθμες και τα ύψη των απαιτούμενων κατασκευών από τα σχέδια λεπτομερειών, ενώ ως γενική οδηγία μπορεί να ακολουθηθεί το σχέδιο προμετρήσεων εκσκαφών της μελέτης Ε01. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στις εκσκαφές για θεμελίωση τοίχων κοντά σε υφιστάμενα δέντρα όπου εκεί ανάλογα με την έκταση των ριζικών συστημάτων που θα αποκαλυφθούν, οι νέοι τοίχοι πιθανά να χρειαστεί να καλουπωθούν μόνο από τη μία πλευρά.

Σημειώνεται ότι δεδομένου ότι είναι άγνωστο το είδος του υπεδάφους στην περιοχή ως προς τη σύσταση και τη συνοχή του και δεν μπορεί να επιβεβαιωθεί στην παρούσα κατάσταση και επιπλέον λόγω της ύπαρξης ρέματος παλαιότερα σε άμεση σχέση με τον χώρο παρέμβασης, όταν ολοκληρωθούν οι εκσκαφές θα πρέπει να ελεγχθεί η κατάστασή του. Το έδαφος στο οποίο θα εδραστούν οι νέες κατασκευές, δάπεδα, κλπ θα πρέπει να έχει ομοιόμορφη κατανομή υλικών, συνεκτικότητα και συνοχή, ώστε να έχει και ενιαία συμπεριφορά κατά την απορρόφηση ομβρίων υδάτων και να αποφευχθούν μελλοντικές αστοχίες και καθιζήσεις. Για την εξασφάλιση των ανωτέρω συνθηκών προβλέφθηκε στρώση έδρασης από αμμοχάλικο 3Α, η οποία θα πρέπει να διαστρωθεί και να συμπυκνωθεί κατάλληλα σύμφωνα με την ΕΤΕΠ (05-02-02-00, 05-03-04-00, 02-02-00-00). Σε περίπτωση που κατά την αποκάλυψη του υπεδάφους εντοπιστούν ασυνέχειες του εδαφικού υλικού ή το υπέδαφος κριθεί ακατάλληλο ο ανάδοχος οφείλει να ενημερώσει την υπηρεσία επίβλεψης ενώ η δημιουργία κατάλληλου υποστρώματος να αντιμετωπιστεί ως απρόβλεπτη δαπάνη.

Οι εκσκαφές ολοκληρώνονται με την διαμόρφωση του επιπέδου του εδάφους στις περιοχές των οδών, σύμφωνα με τις νέες χαράξεις και τα περιγράμματα των τμημάτων της πλατείας, για την κατασκευή ή τοποθέτηση κρασπέδου και ρείθρου.

4.4. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΟΠΛΙΣΜΕΝΟΥ ΣΚΥΡΟΔΕΜΑΤΟΣ

Κατόπιν της ολοκλήρωσης των εκσκαφών οργανώνονται οι εργασίες σκυροδετήσεων των τοίχων, των βάσεων των καθιστικών πάγκων καθώς και των θεμελίων των μνημείων και του εξοπλισμού. Αρχικά θα διαστρωθούν οι περιοχές με το σκυρόδεμα καθαριότητας C12/15 (άρθρο ΟΙΚ 32.01.03) και στη συνέχεια θα προετοιμαστούν οι ξυλότυποι των τοίχων και των καθιστικών σύμφωνα με τα σχέδια της μελέτης (άρθρο NET ΟΙΚ 38.03). Στις περιοχές όπου

διαμορφώνονται εσοχές στα καθιστικά αυτές θα καλουπωθούν σύμφωνα με τα σχέδια της μελέτης (άρθρο NET ΟΙΚ 38.18). Στη συνέχεια κατασκευάζονται οι οπλισμοί (άρθρο NET NET ΟΙΚ 38.03) και χρησιμοποιείται σκυρόδεμα C25/30 για την κατασκευή όλων των σκυροδεμάτων τοίχων, βάσεων καθιστικών καθώς και των θεμελίων του εξοπλισμού (άρθρο NET ΟΙΚ 32.01.06). Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται κατά το ξεκαλούπωμα, ώστε οι επιφάνειες να είναι όσο πιο λείες και ενιαίες γίνεται κατά την παράδοση. Καθαρίζονται τα γρέζια του ξυλοτύπου, υπολείμματα ξύλου, καρφιά και λοιπά σύρματα από τις επιφάνειες που θα επιχριστούν. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στο καλούπωμα και σιδέρωμα των τοίχων οι οποίοι θα συνδεθούν με του υφιστάμενους. Οι νέοι τοίχοι θα βλητρωθούν κατάλληλα με τους υφιστάμενους και στις περιοχές των αρμών θα τοποθετηθεί κατάλληλο ελαστομερές σφραγιστικό υλικό, ώστε να μη δημιουργηθούν μελλοντικά ρηγματώσεις στις επιφάνειες. Αντίστοιχα, με βλήτρωμα και αρμούς, αντιμετωπίζεται και το τμήμα του τοίχου που οφείλει να συμπληρωθεί στον υφιστάμενο διατηρούμενο τοίχου κατά μήκος της οδού Κ. Μπένη, όπως φαίνεται στα σχέδια λεπτομερειών ΛΤ01.

Το τμήμα της οδού το οποίο θα διαστρωθεί με κυβόλιθο προβλέπεται να έχει υπόβαση από οπλισμένο σκυρόδεμα για τη διασφάλιση της αντοχής σε καταπονήσεις (άρθρα NET ΟΙΚ 38.20.03 και NET ΟΙΚ 32.01.05), ενώ η υπόβαση του κρασπεδόρειθρου καθώς και η υπόβαση των ραμπών προβλέπεται να κατασκευαστεί από σκυρόδεμα C16/20 (άρθρο NET ΟΙΚ 32.01.04).

Οι τοίχοι και οι βάσεις των καθιστικών θα υγρομονωθούν με τσιμεντοειδή υλικά μέχρι τη στάθμη που πρόκειται να επιχυσθούν (άρθρο NET ΟΙΚ 79.08) και επιπλέον τοποθετείται στραγγιστική μεμβράνη με γεωύφασμα για τη διευκόλυνση της απορροής των υδάτων, την καλύτερη στράγγιση των επιφανειών και την προστασία των τοιχίων από υγρασία (άρθρο NET ΟΙΚ 79.19). Η στραγγιστική μεμβράνη τοποθετείται και στις πλευρές όπου έρχονται σε επαφή με τα δάπεδα κυβόλιθων, καθώς αυτά είναι υδατοδιαπερατά. Στις περιοχές όπου οι νέοι τοίχοι έρχονται σε επαφή με το έδαφος, όπως αυτό έχει εκσκαφθεί κοντά στα ριζικά συστήματα δέντρων οι υγρομονώσεις των επιφανειών θα πραγματοποιηθούν μόνο μέχρι εκεί που είναι εφικτή η πρόσβαση του τεχνίτη. Οι θεμελιώσεις του εξοπλισμού και οι δενδροδόχοι θα υγρομονωθούν με ελαστομερές ασφαλικό γαλάκτωμα (άρθρο NET ΟΙΚ 79.02).

4.5. ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ ΤΕΛΙΚΩΝ ΕΠΙΦΑΝΕΙΩΝ

Με την ολοκλήρωση των υδρομονώσεων των επιφανειών σκυροδεμάτων πραγματοποιούνται οι επιχώσεις με κοκκώδη υλικά, για την επίτευξη της τελικής στάθμης υπεδάφους των πρανών και των περιοχών φυτεύσεων καθώς και των δαπέδων (άρθρο NET ΟΔΟ Β-4.1). Στο επίπεδο του υποστρώματος και κάτω από αυτό οφείλουν να έχουν διασφαλιστεί οι οδεύσεις των νέων ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων, καθώς και τα φρεάτια αυτών.

Αρχικά κατασκευάζεται η πλάκα οπλισμένου σκυροδέματος κατηγορίας C20/25 (άρθρο NET ΟΙΚ 32.01.05) και δομικό πλέγμα T196 (άρθρο NET ΟΙΚ 38.20.03), η οποία θα αποτελεί υπόβαση του οδοστρώματος το οποίο θα διαστρωθεί με ψυχρό τσιμεντένιο κυβόλιθο. Κατασκευάζονται όλα τα ρείθρα και τα κράσπεδα, ώστε να δημιουργηθούν τα περιγράμματα των τμημάτων των πλατειών και να μπορούν να εγκιβωτιστούν οι στρώσεις των υλικών. Τα κράσπεδορείθρα κατασκευάζονται από σκυρόδεμα, όπως περιγράφονται στην κυκλοφοριακή μελέτη οδοποιίας, ενώ η υπόβασή τους κατασκευάζεται από σκυρόδεμα C16/20 με οπλισμό (άρθρα ΟΙΚ 32.01.04, NET ΟΙΚ 38.020.03). Ομοίως κατασκευάζεται και η υπόβαση των ραμπών ΑμεΑ της πλατείας στις περιοχές των διαβάσεων.

Εφόσον οριοθετηθεί ο χώρος της πλατείας όπως ανωτέρω και διαμορφωθούν τα υψόμετρα κάτω από την υπόβαση των κυβόλιθων, στη συνέχεια τοποθετείται γεωύφασμα (άρθρο NET ΟΙΚ 79.15.02) σε όλη την επιφάνεια, όπου θα διαστρωθούν υδατοδιαπερατά δάπεδα, ώστε η στρώση άμμου που θα ακολουθήσει να μην υποχωρίσει στις κατώτερες στρώσεις εδάφους. Ομοίως, στις περιοχές φύτευσης τοποθετείται γεωύφασμα πάνω από το επίπεδο διαμόρφωσης του υπεδάφους.

4.6. ΔΑΠΕΔΑ

Δάπεδα κυβόλιθων

Τα δάπεδα της πλατείας διαμορφώνονται με κυβόλιθους και χωρίζονται σε 3 τύπους, σύμφωνα με τα σχέδια της μελέτης και όπως περιγράφεται ανωτέρω.

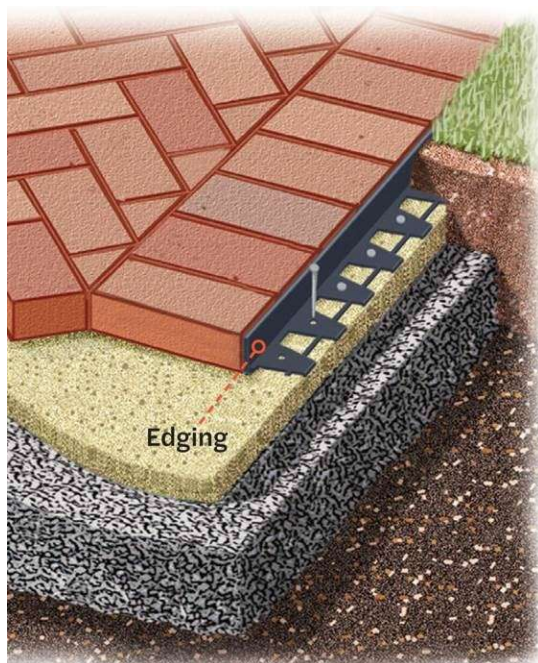
1. Τα δάπεδα εξολοκλήρου από τσιμεντένιο ψυχρό κυβόλιθο – πεζοδρόμια βόρεια, νότια και δυτικά του δυτικού τομέα πλατείας (άρθρο ΣΧΕΤ NET ΟΙΚ 79.81).
2. Τα δάπεδα όπου υπάρχει συνδυασμός ψυχρού τσιμεντένιου κυβόλιθου με κυβόλιθο γρανίτη τα οποία διαμορφώνουν το μεγαλύτερο μέρος της πλατείας. Λόγω του σχεδιασμού των δαπέδων ώστε η ανάμιξη των 2 κυβόλιθων να μοιάζει σχετικά τυχαία, προϋπολογίζονται 2/3 τσιμεντένιοι κυβόλιθοι και 1/3 κυβόλιθοι γρανίτη. Κατά την τοποθέτηση ο επιβλέπων οφείλει να υποδεικνύει τις κατευθύνσεις της αρχιτεκτονικής μελέτης σχετικά με την πυκνότητα και τον ρυθμό τοποθέτησης των γρανιτένιων κυβόλιθων. Αυτοί δεν πρέπει να δημιουργούν

συγκεκριμένα σχήματα και να έρχονται σπάνια σε επαφή 2 τεμάχια γρανιτένιου κυβόλιθου (βλ. λεπτομέρεια Λ01) (άρθρο ΣΧΕΤ NET ΟΙΚ 79.81 και ΣΧΕΤ NET ΟΔΟ B-52).

3. Τα δάπεδα εξολοκλήρου από γρανιτένιο κυβόλιθο γύρω από τα μνημεία και στις 2 ευρύτερες περιοχές βόρεια και νότια της ανατολικής πλατείας (άρθρο ΣΧΕΤ NET ΟΔΟ B-52).

Γενικότερα, στο σύνολο των πλατειών ο εγκιβωτισμός των δαπέδων επιτυγχάνεται με τα κράσπεδα, τα φιλέτα μαρμάρου (άρθρο NET ΟΙΚ-74.90.02) και τις πλάκες οδεύσεων από μων με προβλήματα στην όραση (άρθρο ΣΧΕΤ NET ΟΙΚ 79.81) τα οποία εδράζονται σε σκυρόδεμα. Οπότε, μετά την τοποθέτηση του γεωφάσματος και την κατασκευή των σκυροδεμάτων εγκιβωτισμού, διαστρώνεται η επιφάνεια της πλατείας με 3Α (άρθρο NET ΟΔΟ B-4.1) το οποίο συμπυκνώνεται με διαβροχή, κυλίνδρωση και δονητική πλάκα σύμφωνα με την ΠΕΤΕΠ 05-03-04-00. Στη συνέχεια κατασκευάζονται οι μικρότερου πάχους υποβάσεις σκυροδέματος C12/15 των οδεύσεων και των ενδιάμεσων φιλέτων μαρμάρου (άρθρο NET ΟΙΚ 32.01.03) και η υπόβαση του ποδηλατόδρομου με γαρμπίλι λατομείου κοκκομετρίας 8-16mm (άρθρο NET ΟΔΟ B-4.1). Η διαδικασία συνεχίζεται σύμφωνα με την ΠΕΤΕΠ 05-02-02-00 για την τοποθέτηση των κυβόλιθων εν ξηρώ με τη διάστρωση της άμμου (άρθρο NET ΟΔΟ B-4.1) πάχους 5-6cm και τοποθετούνται οι κυβόλιθοι με αρμό 1cm.

Οι κυβόλιθοι εγκιβωτίζονται στο σύνολο της πλατείας και με τις επιμέρους κατασκευές όπως αναφέρθηκε ανωτέρω. Στις περιοχές όπου δημιουργούνται οι λωρίδες φύτευσης εντός των επιφανειών φύτευσης, αυτές οριοθετούνται και εγκιβωτίζονται με ειδικά πλαστικά τεμάχια, βαρέως τύπου, σύμφωνα με την ενδεικτική λεπτομέρεια δαπέδου Λ01. Σκοπός των πλαστικών τεμαχίων είναι να οργανώσουν και συγκρατήσουν τις λωρίδες, ενώ ταυτόχρονα να γίνει διαχωρισμός του κηπευτικού χώματος από την άμμο (άρθρο ΣΧΕΤ NET ΟΔΟ B-52).

Εικόνα 22 Παράδειγμα τοποθέτησης για ειδικό πλαστικό τεμάχιο, διαχωριστικό κήπου

Εναλλακτικά, στις περιοχές αυτές μπορεί να τοποθετηθεί διαχωριστικό έρεισμα τύπου Kinley.

Εικόνα 23 Παραδείγματα τοποθέτησης δύο τύπων διαχωριστικού ερείσματος Kinley

Δενδροδόχοι

Στις περιοχές των δενδροδόχων ακολουθούνται τα σχέδια λεπτομερειών της μελέτης (ΛΔ03) και στο πλαίσιό τους ως τελική επιφάνεια δαπέδου τοποθετείται φιλέτο μαρμάρου με χρήση τσιμεντοκονιάματος (άρθρο NET ΟΙΚ 74.90.02). Εντός της οπής για το δέντρο άνω του κηπευτικού χώματος τοποθετείται γεωύφασμα και στη συνέχεια πάχος στρώσης χαλικιού περί τα 8cm (άρθρα NET ΟΙΚ 79.15.02 και ΣΧΕΤ NET ΟΔΟ-A-18.1).

Ράμπες και οδεύσεις ατόμων με μειωμένη όραση

Οι ράμπες κατασκευάζονται σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του ΦΕΚ6213/Β/7.12.2022 για την προσβασιμότητα. Η υπόβασή τους και τα αντίστοιχα χυτά επί τόπου κράσπεδα είναι από οπλισμένο σκυρόδεμα C16/20 (άρθρα NET ΟΙΚ 32.01.04 και NET ΟΙΚ 38.20.03). Η επίστρωση των ραμπών και των οδεύσεων ατόμων με μειωμένη όραση με τις ειδικές πλάκες γίνεται με χρήση ισχυρού συνδετικού κονιάματος. Η επίστρωση με τις πλάκες (άρθρο ΣΧΕΤ NET ΟΙΚ 79.81) οφείλει να ακολουθεί τα σχέδια της μελέτης και τις οδηγίες για τα διαφορετικά είδη πλακών σύμφωνα με την ανωτέρω νομοθεσία και τα σχέδια της μελέτης.

Ποδηλατόδρομος – σταθεροποιημένο χωμάτινο δάπεδο

Το δάπεδο του ποδηλατόδρομου εντός του χώρου της πλατείας προδιαγράφεται ως σταθεροποιημένο μαλακό χωμάτινο δάπεδο με κουρασάνι (άρθρο ΣΧΕΤ NET ΟΙΚ 73.94). Η υπόβασή του αποτελείται από τη γενική υπόβαση της πλατείας με 3Α πάχους 10cm και πλέον αυτού στρώση 10cm γαρμπίλι λατομείου 8-16mm (άρθρο ΟΔΟ Β-4.1) τα οποία θα διαστρωθούν και θα συμπυκνωθούν κατάλληλα σε στρώσεις. Μετά τη διάστρωση των αδρανών σύμφωνα με την παραπάνω σειρά, ακολουθεί ισόπεδη διάστρωση και στη συνέχεια συμπύκνωση με δονητικό οδοστρωτήρα βάρους 3-4 τόνων. Στην υπόβαση θα διαμορφωθούν και οι κλίσεις του δαπέδου. Στη συνέχεια θα δημιουργηθεί καλούπι για τη διάστρωση του υλικού της τελικής επιφάνειας. Το χρώμα του δαπέδου επιλέγεται να είναι ανοιχτόχρωμο χωμάτινο και η τελική απόχρωση θα επιλεγεί με τη σύμφωνη γνώμη της

υπηρεσίας και κατόπιν δείγματος. Το μείγμα θα αποτελείται από 2 συστατικά το βασικό αδρανές υλικό και το πρόσμικτο, τα οποία αναμιγνύονται σε κουβά μικρού φορτωτή με αναδευτήρα με νερό ποσοστού 7% επί του συνολικού βάρους του μίγματος. Μετά την ανάδευση ελέγχεται η καταλληλότητα του μίγματος και το ποσοστό υγρασίας του. Το μείγμα είναι έτοιμο να διαστρωθεί όταν μία μπάλα μίγματος συμπυκνωμένη στο χέρι τοποθετηθεί σε σταθερή επιφάνεια και δεν διαλύεται. Για την κατασκευή του δαπέδου θα ακολουθηθούν πιστά οι οδηγίες του προμηθευτή. Το υλικό διαστρώνεται στην επιφάνεια και συμπυκνώνεται κατάλληλα.

Κλίμακα – λείο σκουπιστό δάπεδο τσιμέντου

Στην κλίμακα της δυτικής πλατείας επιλέγεται το δάπεδο να είναι με τελική επιφάνεια τσιμέντου λεία (άρθρο ΣΧΕΤ ΝΕΤ ΟΙΚ 73.93). Η επιφάνεια σκυροδέματος της πλάκας της σκάλας εξομαλύνεται όσο είναι ακόμη νωπή, Στη συνέχεια λειαίνεται με χρήση στροφέιου και γίνεται επίταση με χαλαζιακή άμμο και τσιμέντο. Η τελική επιφάνεια οφείλει να είναι αντιολισθηρή.

4.7. ΕΠΙΧΡΙΣΜΑΤΑ

Όλες οι επιφάνειες σκυροδέματος, τοίχοι και βάσεις καθιστικών επιχρίζονται με επισκευαστικό ρητινούχο τσιμεντοκονίαμα τύπου durocret, το οποίο αποδίδει μία ελαφρώς ανάγλυφη επιφάνεια και απαιτεί ελάχιστη συντήρηση. Η απόχρωση που προτείνεται είναι λευκή ή υπόλευκη και η τελική επιλογή θα γίνει καθ' υπόδειξη της υπηρεσίας και κατόπιν δείγματος επί του έργου. Η εφαρμογή του γίνεται με σπάτουλα και σφουγγάρι και η υφή της τελικής επιφάνειας εξαρτάται από την τεχνολογία του τεχνίτη. Στις επιφάνειες των υφιστάμενων τοίχων με επένδυση πέτρας, το κονίαμα τοποθετείται πάνω από την πέτρα και εισχωρεί στους αρμούς. Στο άνω μέρος των καθιστικών πάγκων δίνεται μικρή εγκάρσια κλίση με το επίχρισμα για την απορροή των ομβρίων. Οι τελικές επιφάνειες βερνικώνονται με βερνίκι αδιαβροχοποίησης εμποτισμού.

4.8. ΦΥΤΕΥΣΕΙΣ

Στις περιοχές φύτευσης τοποθετείται γεώφασμα και στη συνέχεια διαστρώνονται με κηπευτικό χώμα και ανάμειξη αυτού με βελτιωτικά εδάφους (άρθρα ΠΡΣ Δ7 και ΠΡΣ Γ2). Εντός του κηπευτικού χώματος εγκαθίσταται το αρδευτικό σύστημα σύμφωνα με τη μηχανολογική μελέτη. Ταυτόχρονα, ελέγχεται ότι έχουν εξασφαλιστεί όλες οι οδεύσεις καλωδίων για φωτιστικά εντός των χώρων φύτευσης σύμφωνα με τη μηχανολογική μελέτη. Στη συνέχεια προετοιμάζεται το έδαφος κατάλληλα για σπορά χλοοτάπητα και φύτευση (άρθρο ΠΡΣ Γ1) και ανοίγονται οι λάκκοι φύτευσης ανάλογα την κατηγορία και το μέγεθος του φυτού (άρθρο ΠΡΣ Ε1). Τα νέα φυτά (άρθρα ΠΡΣ Δ1.8 και ΠΡΣ Δ2.5) φυτεύονται (άρθρα ΠΡΣ Ε9.5 και ΠΡΣ 9.9) και ταυτόχρονα φυτεύονται και αυτά που έχουν

απομακρυνθεί αρχικά προς μεταφύτευση και τα οποία έχουν διατηρηθεί σε κατάλληλο χώρο (άρθρο ΠΡΣ 10.2). Όλα τα δέντρα υποστυλώνονται μέχρι να μεγαλώσουν αρκετά και η υποστήλωση να αφαιρεθεί (άρθρο ΠΡΣ Ε11.1.1). Στη συνέχεια πραγματοποιείται η σπορά του χλοοτάπητα (άρθρο ΠΡΣ Ε13.1).

4.9. ΑΣΤΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

Οι καθιστικοί πάγκοι Κ1, Κ3, Κ4, Κ6, Κ7, Κ8, Κ9 (άρθρα ΣΧΕΤ ΠΡΣ Β10.10) είναι παρόμοιας μορφής και τοποθετούνται πάνω στις βάσεις σκυροδέματος με τσιμεντοειδές επίχρισμα. Πριν από την κατασκευή τους, θα αποτυπωθούν οι βάσεις ξεχωριστά και οι ακριβείς διαστάσεις των ξύλινων και μεταλλικών κατασκευών θα προσαρμοστούν στις μετρήσεις. Η κατασκευή τους οφείλει να είναι από υλικά υψηλής ποιότητας και σύμφωνα με τα σχέδια της μελέτης. Τα μικροϋλικά σύνδεσης όπως π.χ. βίδες, παξιμάδια κλπ, οφείλουν όλα να είναι ανοξείδωτα. Η στερέωσή τους στις βάσεις σκυροδέματος θα υποδειχθεί από τον ανάδοχο του έργου και τον προμηθευτή ή κατασκευαστή των καθιστικών. Η τελική τοποθέτηση οφείλει να είναι άρτια, χωρίς αιχμηρές ακμές ή γωνίες, η ξυλεία ιρόκο να είναι άριστα λειασμένη χωρίς προεξοχές και η στερέωση να είναι πλήρως σταθερή και αμετακίνητη.

Τα προκατασκευασμένα καθιστικά από σκυρόδεμα Κ2 (άρθρα ΣΧΕΤ ΝΕΤ ΟΙΚ 32.05.04) οφείλουν να ακολουθούν τα σχέδια της μελέτης. Η τοποθέτησή τους θα πραγματοποιηθεί με απόθεση επί εδάφους.

Το κυκλικό καθιστικό Κ11 τύπου εξέδρα ντεκ (άρθρο ΠΡΣ Β10.10), κατασκευάζεται σύμφωνα με τα σχέδια της μελέτης επί τόπου στο έργο και γύρω από το υφιστάμενο δέντρο. Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω στην περίπτωση που το ριζικό σύστημα του δέντρου είναι επιφανειακό και δεν επιτρέπει τη θεμελίωση με μπετό, τότε είτε οι βάσεις μπορούν να πακτωθούν με ράβδους χάλυβα στο έδαφος, είτε να μην πραγματοποιηθεί θεμελίωση, αλλά να γίνει απλή έδραση της κατασκευής. Τα τεμάχια χάλυβα UPN στην εξωτερική και εσωτερική περίμετρο του κύκλου θα έρθουν έτοιμα καμπυλωμένα και ομοίως και οι βάσεις σχήματος V θα παραληφθούν έτοιμες στο έργο. Πρώτα θα τοποθετηθούν οι βάσεις επί εδάφους και θα στερεωθούν κατάλληλα και στη συνέχεια θα κατασκευαστεί η διαδοκίδωση η οποία θα συγκολληθεί με τα καμπύλα τμήματα. Στη συνέχεια στη διαδοκίδωση θα στερεωθούν οι μεταλλικές βάσεις για τις πλάτες του καθιστικού και τέλος θα τοποθετηθούν οι σανίδες ντεκ ιρόκο και τα τεμάχια ξυλείας για τις πλάτες. Όλα τα μικροϋλικά συνδέσεων θα είναι από ανοξείδωτο χάλυβα AISI 316. Όλες οι επιφάνειες θα είναι λείες και δεν θα υπάρχουν αιχμηρές ακμές και γωνίες.

Σε όλα τα καθιστικά τα διάκενα μεταξύ των σανίδων/ξύλινων στοιχείων και των μεταλλικών τεμαχίων θα κατασκευαστούν κατάλληλα ώστε να αποφεύγεται η παγίδευση δαχτύλων. Οι βίδες δεν θα εξέχουν για την αποφυγή τραυματισμών. Γενικότερα, οι κατασκευές πριν την παραλαβή θα ελεγχθούν για τυχόν ατέλειες και σημεία που δυνητικά

μπορούν να δημιουργήσουν μικροτραυματισμούς. Αντίστοιχα, οι συγκολλήσεις και οι όποιες συνδέσεις οφείλουν να είναι απολύτως στέρες και να μην εξέχουν της κατασκευής.

Ο χειρολισθήρας της κλίμακας της δυτικής πλατείας προβλέπεται να είναι τοποθετημένος διπλός για να εξυπηρετεί τα 2 διαφορετικά ύψη σύμφωνα με το ΦΕΚ6213/Β/7.12.2022. Το υλικό επιλέγεται να είναι ανοξείδωτο AISI 316 για τη μέγιστη αντοχή στις εξωτερικές συνθήκες. Η κατασκευή του οφείλει να ακολουθεί τα σχέδια της μελέτης και τις προδιαγραφές (άρθρο ΣΧΕΤ NET ΟΙΚ 55.10.1). Τα υλικά και μικροϋλικά στερέωσης οφείλουν όλα να είναι ανοξείδωτα και να εξασφαλίζουν κατάλληλη στήριξη και ασφάλεια στους χρήστες, καθώς και αντοχή σε βάθος χρόνου.

Οι βάσεις για στήριξη και ασφάλιση ποδηλάτων προδιαγράφονται προκατασκευασμένες από ανοξείδωτο σωλήνα AISI 316 μορφωμένο σε σπειροειδές σχήμα σύμφωνα με τα σχέδια της μελέτης (άρθρο ΣΧΕΤ NET ΠΡΣ Β11.13). Τοποθετούνται και στερεώνονται κατάλληλα στις βάσεις σκυροδέματος.

Οι κάδοι επιλέγονται να είναι προκατασκευασμένοι κυκλικής διατομής από γαλβανισμένο χάλυβα, βαμμένο με ηλεκτροστατική βαφή σε χρώμα RAL7016 και θα έχουν επένδυση με πηχάκια συνθετικής ξυλείας τύπου resysta (άρθρο ΣΧΕΤ NET ΠΡΣ Β11.13), σύμφωνα με τα σχέδια της μελέτης. Βιδώνονται και στερεώνονται κατάλληλα στα θεμέλια από οπλισμένο σκυρόδεμα.

Οι βρύσες είναι προκατασκευασμένες από σχήματος Γ σύμφωνα με τα σχέδια της μελέτης (άρθρο ΣΧΕΤ NET ΟΙΚ 64.17). Η κατασκευή τους αποτελείται από γαλβανισμένο χάλυβα με ηλεκτροστατική βαφή σε χρώμα RAL 7016. Δεν απαιτούν ηλεκτρολογική εγκατάσταση, αλλά είναι μηχανικής λειτουργίας. Περιλαμβάνουν ακροφύσια (καθετής και αντίθετης ροής), σχάρα αποστράγγισης ανοξείδωτη και ενσωματωμένο δοχείο για κατοικίδια, κατασκευασμένο από ανοξείδωτο χάλυβα. Η μηχανολογική μελέτη προβλέπει την υδροδότηση και αποχέτευσή τους. Η στερέωσή τους πραγματοποιείται κατάλληλα επί θεμελίου οπλισμένου σκυροδέματος.

ΤΖΟΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ
ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

Κομμοτσινή, 17.10
ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
Κ. ΚΑΡΑΘΕΟΔΩΡΗ Α.Ε.
ΛΑΜΠΡΟΓΙΑΝΝΗ ΜΑΡΙΑ
ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ Θ. ΤΖΟΛΟΥ
ΔΙΠΛ. ΑΡΧΙΤΕΚΤΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΟΣ
Α.Φ.Μ. 173210601 Δ.Ο.Υ. ΠΡΕΒΕΖΑΣ
ΙΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 24, Τ.Κ 48100, ΠΡΕΒΕΖΑ
ΤΗΛ.: 2682047813, 6978306064
e-mail: alextzolou@yahoo.gr